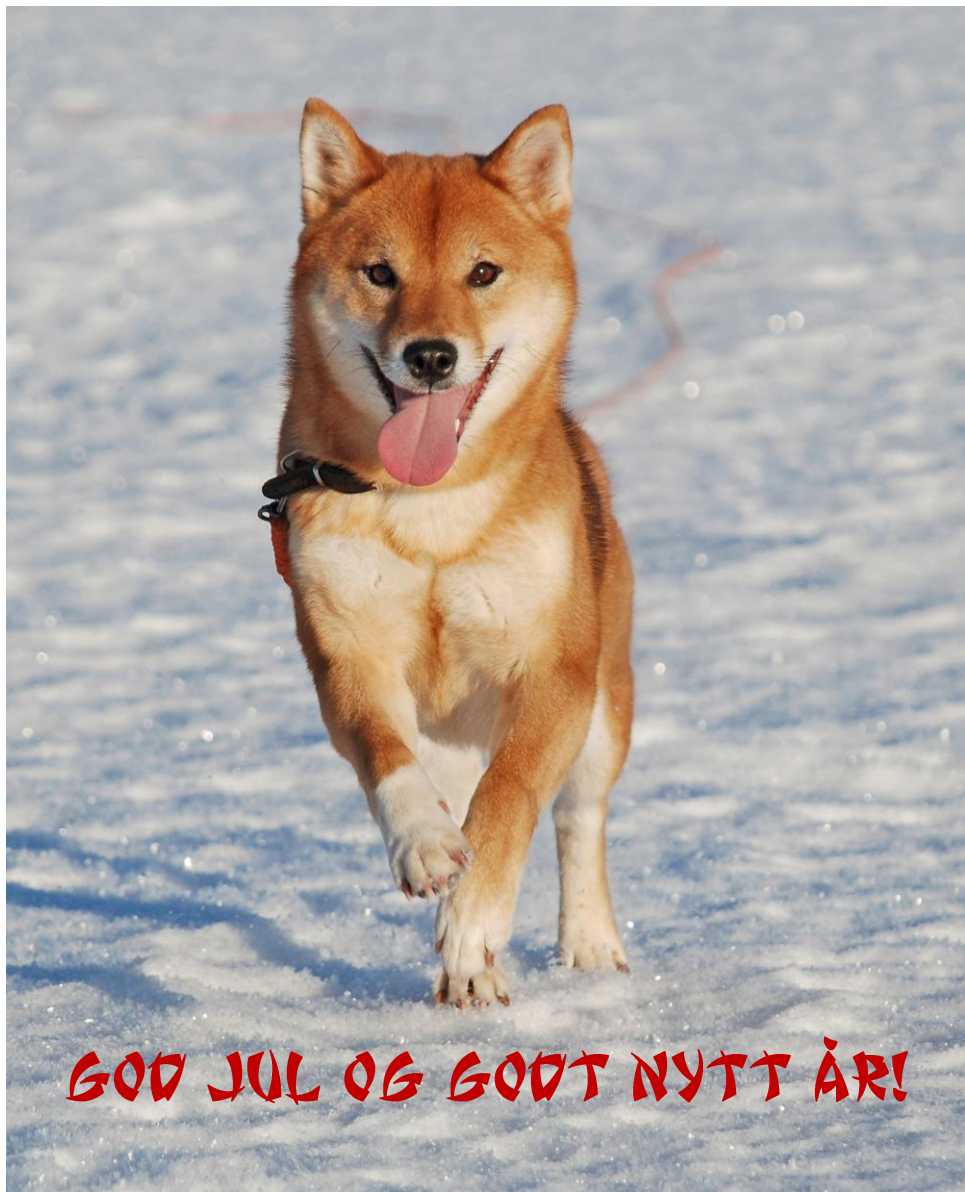

SHIB-A-VISA

Nr.3-4

2010

Årgang 13

GOD JUL OG GODT NYTT ÅR!

STYRET:

Leder Torstein Gleditsch

Mob 958 06 490

e-post: torstein@gleditsch.net

Nestleder Ann Margot Whyatt

Mob 920 30 772

e-post: amw@kokstad-bht.no

Sekretær Lisbeth Høyem

Klubbens adresse:

Leiraplassan 6, 7710 Sparbu

Mob 917 16 284

e-post: shiba@akinuba.no

Kasserer Terje Håheim

Mob 918 25 497

e-post: terje.haheim@bouvnet.no

Styremedlem Solvor Nærland

Tlf 55 31 37 84 Mob 481 18 971

e-post: solvor@shibaliv.com

Styremedlem Gro Mandt

Tlf 55 95 12 41 Mob 958 33 427

e-post: gro.mandt@bm.uib.no

Styremedlem Lone Fillipsen

Tlf 77 68 05 97 Mob 995 94 074

e-post: hfilips@online.no

Varamedlemmer

Eirik Knudsen

e-post: eirik@shibatroll.com

Eivind Mjærum

e-post:

eivind.mjaerum@mjaerumhogda.no

Lise Kommisrud

e-post: lisekom@online.no

KONTAKTPERSONER:

Sørlandet Bente K. Pedersen

Tlf 37 04 15 34 Mob 993 85 748

e-post: habagou@tele2.no

Østlandet og utstilling

Laila Nagel

Tlf 33 05 88 83 Mob 916 68 579

e-post: l-nag@online.no

Vestlandet Christen Lang

Tlf 55 95 17 01 Mob 909 81 295

e-post: chr-lan@online.no

Midt-Norge og lydighet

Sissel Skjelbred

Tlf 74 14 32 69 Mob 975 67 022

e-post: k-svends@online.no

Nord-Norge Lone Fillipsen

Tlf 77 68 05 97 Mob 995 94 074

e-post: hfilips@online.no

Agility Lise Komisrud

Tlf 63 96 99 78 Mob 916 87 047

e-post: lisekom@online.no

Bruks Halvor Størmer

Mob 913 29 027

e-post: halvord.stormer@nfk.no

Valpeformidler Gro Mandt

Tlf 55 95 12 41 Mob 958 33 427

valpeformidler@gmail.com

Sunnhetsutvalget

Leder: Lisbeth Høyem.

Christen Lang, Eivind Mjærum,

Solvor Nærland.

FORSIDEBILDET

Ak-inu-bas Asamoya no Machiko
Foto: Wenche R. Krogstad

BAKSIDEN

Nye klubbeffekter!
Foto: Harriet Gleditsch

UTGIVELSEPLAN

Nr. 1 Mars (Manusfrist 15/2)
Nr. 2 Juni (Manusfrist 15/5)
Nr. 3 September (Manusfrist 15/8)
Nr. 4 Desember (Manusfrist 15/11)

ANNONSEPRISER

Helside i enkeltnummer 100,-
Helside helårsannonse 300,-
Halvside i enkeltnummer 75,-
Halvside helårsannonse 250,-
Kommersielle annonser: 3x pris

MEDLEMSKAP

Kontakt kasserer for priser og fremgangsmåte.

STOFF TIL SHIB-A-VISA

sendes Lisbeth Høyem,
Leiraplassen 6, 7710 Sparbu
E-post lisbeth@akinuba.no
Bilder ønskes i jpg og min 300dpi
Redaktøren forbeholder seg retten til å bruke, redigere og forkorte innsendt materiale.

SORT-HVIT OG FINE FARGER

Shib-a-visa utgis i sort-hvit, men ca 4 uker etter utsendelse kan du finne artikler og bilder i farger på www.norskshibaklubb.net!

KLUBBEN PÅ NETT:

www.norskshibaklubb.no

KLUBBENS KONTO:

0540.11.87369

**HUSK Å MELDE FRA
HVIS DU FLYTTER!**

INNHOOLD:

Styret	2
Innhold	3
Lederens side	4
Redaktørens side	5
Referat fra styremøter	6
Vinner av fotokonkurransen	10
Dommertanker 2010	11
Oppfordring fra Valgkomiteen	12
Nyttårsløyer	13
Kalender 2011	16
Nærhet – et "ladet" begrep	17
JULEGAVETIPS!!!!	19
Dommerkonferansen 2011	20
Utstillingstrening	21
10 gode råd om hverdagslydighet	20
Livet med shiba	26
Japanspesialen 2011	28
Raketter og julegavetips	29
Årets utstillingsshiba	34
Utstillingsresultater	39
Ventetid	52
Tema oppdrett: Valg av hannhund	56
Oppdretterskolen	61
Valpekassen	63

Lederens side

I forrige uke (47) var det Dogs4All på Lillestrøm utenfor Oslo. Klubben hadde i år som i fjor en liten stand på rasetorget hvor jeg hadde gleden av å stå en av dagene. Mitt inntrykk fra dette var at interessen for Shiba er stor og at mange ønsker å vite mer om denne rasen. Heldigvis hadde vi fått trykket opp et stort antall av vår nye presentasjonsbrosjyre som vi ga bort til alle interesserte. Tilbakemeldingene på brosjyren var meget positiv og mange gikk nok hjem med en "Shiba" i magen. Brosjyren vil bli lagt ut på weben vår så alle kan få tatt en titt.

Det nærmer seg også jul i stormfart. I den forbindelse vil jeg også nevne vår nye kolleksjon av klær med Shiba motiv. Her finnes det mange modeller og man kan til og med velge mellom b&t eller rød Shiba som motiv. Jeg håper at riktig mange benytter seg av muligheten til å sikre seg praktiske klær med Shiba motiv. Kolleksjonen er presentert et annet sted i bladet og selvsagt på weben.

Ellers vil jeg bare bruke anledningen til å takke alle for et fint Shiba-år og jeg ser virkelig frem til å begynne på det neste.

En riktig god jul og et godt nytt år ønskes dere alle enten dere har to eller fire ben.

Torstein=

LØP OG KJØP!!!!!!

Her er årets siste medlemsblad og vi har viet baksiden til fargebilde av de nye klubbeffektene! Vi håper dere lar dere friste, og bestiller dere med en gang, kan det hende vi rekker å sende ut før jul.

I tillegg er også kalenderen for 2011 klar, så her kan man gjøre mange gode kjøp!

Jeg hadde ønsket å få mer innhold i dobbelnummeret, men jeg har en PC som bare påstår at programmene "svarer ikke". Feilsøking er gjort, men jeg har vært livredd for å prøvde drastiske tiltak i frykt for å miste noe. Men etter eksamen på fredag 10.12, så tror jeg det blir storoppydding! Jeg har ikke tålmod til å sitte å vente på at program som "svarer ikke", skal komme seg i gang igjen.

Ellers fikk jeg så vidt med meg litt av shibautstillingen på Lillestrøm, og det var veldig moro at Makka fikk CK og ble BIR-veteran IGJEN. 3 BIR-veteran seire på rad på Hamar/Dogs4All er en flott rekke!

Det foregår flere interessante prosesser i klubben, og vi håper å kunne presentere resultatene fra helseundersøkelsen grundig i løpet av 2011. Og vi starter 2011 med dommerkonferansen, som allerede har dommere påmeldt fra Norge, Sverige og Danmark!

Jeg håper alle vil finne noe å lese i bladet, og at dere får en fin jul og en rolig nyttårsfeiring.

God jul og godt nytt år!

Hilsen
Lisbeth

Referat fra styremøte i NSK torsdag 26. august 2010

Tilstede: Torstein, Solvor, Ann Margot, Gro, Lone, Eirik, Eivind, Lise og Lisbeth
Forfall: Terje

Sak 48/10: Post/info

NKK: Avlsrådskurs

NKK: Endringer i aktivitetsavgift (vil ikke ha noen praktisk betydning for oss)

NKK: Valg av repr til brukerforumIT

NKK: Prøveregelverk - Endring av vaksinasjonsbestemmelser.

Årsmøtereferatet er nå underskrevet av alle

Sak 49/10: Økonomi

Medlemstallet øker, og Spesialen har gitt oss et overskudd på ca 9 500,-

Sak 50/10: Dommerkonferansen

Info ligger på AHF. Eivind gjør ferdig utkast til reisestøttesøknad og invitasjon. Lisbeth sender ut.

Vi trenger hunder til demo. Eivind og Christen jobber med å få frem de hundene vi trenger. Viktig å få vist frem hunder med feil som klubben vil at dommerne skal være oppmerksom på

Sak 51/10: Kursavgift sporkurs

Pris for medlem kr 1500,- ikke-medlem 2000,- Observatør uten hund 500,-

Må være minst 3 deltagere før kurset gjennomføres. Må avklare hva som er siste frist for å avbestille instruktør uten å måtte betale.

Sak 52/10: Helseundersøkelsen

Sunnhetsutvalget ser på resultatene, Torstein hjelper med tolkning av statistikk. Slik at vi kan stille flere spørsmål for oppklaring. Endelig rapport må være lettfattelig og presenteres i Shib-a-visa. Resultatene presenteres i Shib-a-visa nr 4.

Sak 53/10: Info-brosjyren

Innhold i gammel brosjyre og artikkel i hundesport er egentlig ganske likt. Artikkelen fra Hundesport er grundigere og vil derfor legges til grunn i for nye brosjyren. Vi bytter noen bilder og tar med noen nye i tillegg. Harriet hjelper til med layout. Ferdig til neste styremøte i september og trykkes til Dog4All.

Sak 54/10: Manglende underskrifter på referat fra konstituerende møte.

Referatet trengs til registrering i Frivillighetsregisteret. Hvis det kreves underskrevet versjon må vi sende ut kopier for underskrifter.

Sak 55/10: Eventuelt

*Status utvidelse av raseklubb; Saken er i NKK systemet.

*Dommer til 2011 må avklares snarest

*Styremøtedatoer: 21/9, 19/10 kl 20.30 7/11 på Gardermoen

*Oppfølgingsliste for pågående saker, Torstein lager et utkast.

*Sponsorgruppen vurderes på neste møte. Alternativt kan vi heller gi ansvar til personer fra oppgave til oppgave.

Referat fra styremøte i NSK tirsdag 28. september 2010 kl 20.30

Tilstede: Ann Margot, Terje, Solvor, Eirik, Gro, Lise, Lisbeth

Forfall: Torstein, Lone, Eivind

Sak 56/10 Post/info

*Fra NKK: Ekstraordinært RS i NKK 27/11-10

Tatt til etterretning. Vi hører med andre klubber/miljøer om noen har kandidat/er vi kan støtte. Våre representanter blir oppnevnt på neste møte.

*Fra NKK: Raseutvidelsen vår skal behandles i Hovedstyret 19/10-10

*Fra NKK: Invitasjon til Hund og samfunn.

Info om dette ligger på klubbens side.

*Fra NKK: Innføring av høringsrutiner

Vi synes det er bra at det blir formelle rutiner for høringer, og vi har ingen kommentarer til utsendte forslag.

*Til orientering: Klubben er nå registrert i Frivillighetsregisteret og har fått organisasjonsnummer.

Sak 57/10 Økonomi

Terje orienterte om status. Medlemstallet øker. Økonomien ser grei ut og vi ligger ganske opp til budsjett.

Shib-a-visa 3 og 4 kjøres som dobbelnummer, noe vi vil spare litt på.

Vi prøver å ordne privat innkvartering i forbindelse med styremøtet på Gardermoen.

Sluttoppgjør for Japanspesialen 2010 er gjort.

Sak 58/10 Infobrosjyren

Vi bestiller 1000 eks. Pris på 500 ift 1000 er så liten at vi velger å ta 1000.

Styret kom med flere innspill som Solvor formidler videre til Harriet.

Sak 59/10 Forum på klubbens nettside

Vi legger ned vårt forum, men vi legger ut linker til shibainfo.com og Shiba-no-Kais

forum. I tillegg legges det ut et skjema for kontakt med NSK som går til klubbens mailer.

Det må formuleres en tekst i forbindelse med mailskjemaet.

Sak 60/10 Oppfølgingsliste

Utsendt forslag ser OK ut. Fra 1. januar 2011 innfører vi faste saksnummer som følger sakene.

Sak 61/10 Juleannonsen

Vi bestiller helsides annonse.

Sak 62/10 Nytt medlem i utstillingskomiteen

Sandra Janzsó blir nytt medlem fra NSK

Sak 63/10 Sponsorgruppe

Gruppens oppgaver har vært salg av klubbeffekter, kiosk, stand og eksterne sponsorer.

Sponsorgruppen avvikles i sin nåværende form, og vi utnevner heller ansvarlige personer/koordinatorer for hvert arrangement.

Eirik fortsetter med ansvar for klubbeffekter, men vi begynner å bli tom for en del.

Til T-shirts og collegesaker kan vi bruke forsidebilder fra rasekompendiet og rasepresentasjonen, til caps, krus o.l bruker vi Harriets stiliserte tegning. Vi undersøker litt om ulike leverandører. Eirik samordner og sender ut tilbudene.

Sak 64/10 Eventuelt

***Dommer 2011:** Vi venter på svar fra forespurt dommer, og håper på snarlig avklaring.

***Vandrepremie for valp:** Vi innfører ikke noen ny vandrepremie, men prøver å gi mer oppmerksomhet til valper som gjør det godt på valpeshow.

***Vi etterspør status på oversettelse av rasekompendiet**

Referat fra styremøte i NSK tirsdag 19. oktober

Tilstede: Torstein, Terje, Gro, Solvor, Eirik, Lone, Ann Margot, Lisbeth

Forfall: Eivind, Lise

Sak 65/10 Post/Info

*Fra NKK: Disiplinærvedtak fra Sverige.

*28 deltakere til juleannonsen

*Oppfølgingslisten ble gjennomgått og nye punkter tatt inn. Torstein oppdaterer og alle må sende inn status etter hvert. Den blir fast punkt til slutt på hvert styremøte

Sak 66/10 Økonomi

Status som ved forrige møte. Vi får ny bankforbindelse og nye kontoer som følge av registreringen i Brønnøysundreg.

Sak 67/10 Dommerkonferansen

Det er bare 3 påmeldte, men mange har meldt "avbud" pga kort frist og stor utstilling i Herning, Danmark. Vi satser på å flytte konferansen til 5. mars 2011. Ny invitasjon sendes snarest. Lisbeth ansvarlig. Vi dekker evt utlegg de påmeldte har hatt. Terje avbestiller hotellet og undersøker for neste år.

Sak 68/10 Ekstraordinært RS

Vi velger Torstein som delegat og Lisbeth som vara.

Sak 69/10 NKKs avlsrådskurs

Ann-Margot og Torstein deltar for oss. Terje melder på og betaler.

Sak 70/10 Nytt domene?

Nå som vi er formelt registrert i Brønnøysund registrerer vi dette domenet:

www.norskshibaklubb.no

Sak 71/10 Dogs4all

Torstein og Terje har ansvaret for organiseringen. De har fullmakt til å finne personer og ressurser.

Sak 72/10 Endringer i utstillingskomiteen?

Utstillingskomiteen fortsetter som før. Men styret forelegges dommere som er aktuelle for dømming, og styret gjør det formelle vedtaket før bindende avtale inngås. Det tilstrebes å ha dommere klare for 3 år frem i tid.

Sak 73/10 Klubbefekter

Vi satser på gensere, vanlig t-shirts og damemodell t-shirt.

Vi ber om tilbud på følgende: Gensere: 1 farge 50 stk/ 2 trykk. Vanlig t-shirt: Koksgrå/grå og kaki/beige. XS-XXL, 75 i hver farge fordelt på begge trykk, ass str Damemodell: Koksgrå/grå og kaki/beige. M-L-XL, 5 i hver farge/str.

Shibakalenderen blir trykket i samme format som i fjor.

Sak 74/10 Oppfølgingslisten

Listen gjennomgått og oppdatert.

Referat fra styremøte i Norsk shiba klubb 16.november 2010

Tilstede: Torstein, Ann Margot, Solvor, Gro, Lone, Eivind, Lisbeth

Forfall: Lise, Eirik, Terje

Sak 75/10 Post/info

Fra NKK: Til orientering; Ny dommerelev på shiba; Børge Espeland

Fra NKK: Sakspapirene til ekstraordinært RS har kommet. Innstilling til valg ble gjennomgått.

Sak 76/10 Økonomi

Økonomien har rom for innkjøp av effekter, kalender, infobrosjyre og til dommerkonferansen, og vi ligger ganske tett opp til tidligere budsjett.

Styret vedtok at det er klubbens leder og kasserer som skal ha prokura på klubbens konti. Frem til neste årsmøte i juni 2011 er dette Torstein Gleditsch (leder) og Terje Håheim (kasserer). Ved endring vil klubben orientere sin bankforbindelse, og oppdatere med ny styresammensetning i Frivillighetsregisteret i Brønnøysund.

Sak 77/10 Klubbeffekter

Kalender er på vei til trykkeriet, infobrosjyren er levert til trykkeriet.

Bestilling av effekter er under effektivering og vi må finne noen som kan hente effektene. Det var fremmet forslag om å kanskje ta betaling for infobrosjyren, det var snakk om en symbolsk sum på kr 5,-. Dette ble avvist av styret; Infomateriell skal være gratis.

Sak 78/10 Gjennomgang av oppfølgingslisten

Oppfølgingslisten gjennomgått og oppdatert.

Sak 79/10 Møteplan

9. desember og 18. januar, begge dager kl 20.00.

Sak 80/10 Eventuelt

Hjemmesiden og publisering gjøres på frivillig basis og vi vil ikke sette noe absolutte frister. Vi prøver å finne en person til som kan lære seg publiseringsverktøyet.

Dommerkompendium sendes også til norsk dommere i utlandet.

VINNER AV FOTOKONKURRANSEN 2010

Mange av bidragene i konkurransen har fått poeng. Hvert jurymedlem velger ut 12 bilder de gir 1-12 poeng. Og kun noen få bilder får poeng fra flere i juryen! Det er fordi juryen velger ut sine favoritter helt etter egen smak og egne preferanser. Dette er skikkelig artig! Men det gjør det vanskeligere å kåre en vinner blant så mange fine bilder! Vinneren er kåret.

1. og 2. plass gikk til samme fotograf; Anikken Eikeseth Waalorp!

NR 1:

NR 2:

SHIBASPEZIALEN 2010

Pinsen har etter hvert utviklet seg til å bli den store hundehelgen her i Norge. Det foregår mange arrangement på rasenivå rundt omkring i hele landet. For meg ble pinsen i år meget minneverdig. På lørdagen ble vårt oppdrett BIS og BIS-oppdretter på grand danois-spesialen, og på søndagen hadde jeg en fantastisk dag på Hunderfossen sammen med shibafolket. Jeg har vært mange ganger på dette stedet og synes det er meget velegnet til slike samlinger.

Jeg startet dagen med en meget tiltalende shikoku og deretter noen japanske akitaer av blandet kvalitet. Antallet shiba påmeldt var så bra at valpene ble flyttet til en annen ring. Tre utstillinger på to dager krever utholdenhet både av hunder, utstillere og arrangører.

Min erfaring med denne flotte rasen er ikke så stor, men interessen er desto større. Generelt var jeg meget imponert over kvaliteten på deltagerne som jeg håper er et representativt utvalg av den norske og svenske shiba-stammen. For meg var det tydelig at det foregår et fruktbart samarbeid mellom noen norske og svenske oppdrettere som er til stor glede for rasen – fortsett med det !!

Jeg fant det jeg ønsket i mine vinnere, og det var til dels sterk konkurranse i mange klasser. Balanse og harmoni var viktige stikkord i bedømmelsen. Den naturlige indre og ytre skjønnhet som shibaen besitter er meget viktig å ta vare på. Den skal på samme tid utstråle stolthet og skjønnhet, og samtidig være helt uten overdrivelser. Jeg la stor vekt på den naturlige holdningen og at hundene ikke var for tunge og grove.

Stort sett var proporsjonene mellom høyde og lengde korrekte. Kjønnspreget var også rimelig godt på de fleste. Hodene varierte, men det tillater også standarden. Uttrykk, øye/øre-plassering, forhold skalle/snute, kinn og lepper, alt bidrar til å skape det tiltalende shiba-hodet. Sidebevegelsene var jevnt over meget bra; sett forfra og bakfra er det fortsatt mulig med forbedringer. Dårlige frambensbevegelser kan ofte forklares med plassering og lengde på overarm + framskutt skulder. Farger og tegninger var bra, men ikke alle var i topp pels pga årstiden.

Sist, men ikke minst temperamentet – nesten uten unntak var det helt topp ! Et par trengte litt mer bordtrening, og et par var litt for pratsomme, ellers var oppførselen i ringen upåklagelig både av hunder og handleere !

Når man bedømmer temperament er det viktig å kjenne rasens historie og natur. En shiba er ingen dalmatiner eller golden retriever, samtidig skal også hundene fungere godt i dagens moderne samfunn. Ingen lett oppgave, men jeg synes dere oppdrettere har lyktes med å kombinere trivelige hunder uten å miste shibaens stolthet og integritet.

Takk til alle som bidro til en meget interessant og spennende dag. Tilbakemeldingene har vært gode og konstruktive, noe jeg setter stor pris på ! Takk også til klubben for en hyggelig og uventet invitasjon – min interesse og fasinasjon for denne rasen ble ikke mindre etter en slik dag..:-)

Hilsen Arne Foss

VIKTIG INFORMASJON FRA VALGKOMITEEN!

**Valgkomiteen trenger forslag på personer som kan
stille til valg på årsmøtet i 2011.**

VALGKOMITEEN TRENGER FORSLAG PÅ PERSONER TIL FØLGENDE VERV:

Nestleder for 2 år

Kasserer for 2 år

1 styremedlem for 2 år

3 varamedlemmer for 1 år

Revisor for 1 år

Revisor vara velges 1 år

1 medlem til valgkomiteen for 2 år

2 varamedlemmer til valgkomiteen for 1 år

Tips og forslag sendes Valgkomiteen ved

Tips: Uformelt tips om personer man mener valgkomiteen
bør kontakte

Forslag: Personer du har forespurt og som har sagt ja til å være
kandidat. Personer som blir foreslått blir ført opp på stemmeseddelen
selv om de ikke blir valgkomiteens innstilling. Hvis du fremmer forslag,
må du også legge ved en presentasjon av kandidaten.

NYTTÅRSLØYER....

IKKE LIKE "LØYERLIG" FOR ALLE

Av Gro Mandt

Årets siste dag – lukten av pinnekjøtt blandet med duft av granbar og kongerøkelse sprer seg i huset. Som de ikke-bergensere vi er, har vi gjort nyttårskvelden til pinnekjøtt dag i stedet for julaften. Barnebarnet og foreldrene hennes har reist over fjellet for å feire inngangen til nyåret sammen med oss. Ute er det stille og stjerneklart over et tynt snødekke. Alt synes duket for en fin kveld.

Barnebarnet er rimelig spent og oppskjært. Sammen med døtrene til naboen skal hun for første gang gå julebukk – denne bergenske nyttårsettermiddags skikken. Mens seksåringen får hjelp av mor og far til å kle seg ut, og matmor tar hånd om nyttårsmåltidet, går gemalen ut med husets firbeinte – to små svartpelsede Lhasa Apsoer. Mange års erfaring med smell-redde bikkjer har lært oss at siste lufteturen nyttårskvelden må unnagjøres i god tid før hele halloien med smelling og rakettglimt setter inn for fullt.

Etter en stund kommer gemalen tilbake fra lufteturen. Men temmelig slukøret ser han ut – han har med seg bare én hund. "Er ikke Mischa kommet hjem?" spør han betuttet. Svaret står nok tydelig å lese i matmors ansikt: "Hva er det som har skjedd?" Gemalen hadde lagt turen til en liten skogteig rett ovenfor huset vårt – en fredet plett sommer som vinter. Vanen tro lot han den eldste bikkja gå løs – Mischa er riktig så lydlig og flink til å gå på plass hvis han vet at det vanker godbiter. Men denne nyttårskvelden var skogteigen langt fra fredelig. Da turgåerne var på hjemtur, kom det plutselig et kraftig smell og en blendende lysglimt rett over hodene deres. Og dermed var Mischa søkk vekk i mørke skauen. Uansett hvor mye gemalen ropte og lokket og fristet med alt han hadde av godbiter – ingen forskremt liten hund var å se.

Matmor blir både forvilet og ikke så lite forbannet over at gemalen kunne være så ubetenksom å la bikkja gå løs på alle hunders marerittkveld. Et virvar av tanker farer gjennom hodet – liten svart hund på nattemørke vinterveger, alene og redd, mer smell og raketter i vente, raske biler som haster gjennom nabolaget på veg til nyttårsloyer... Nei, ikke tenke mer – vi må bare ut for å lete!

Medfølende julegjester blir hjemme for å holde fortet, i håp om at dyret dukker opp av seg selv, mens matmor og gemalen, som kjenner både bikkja og terrenget best, begynner seg ut i mørke natta. Utrustet med lommelykter og hver vår mobiltelefon tråler vi den beksvarte skogteigen der Mischa forsvant. Vi vasser og skli i halvvråten snø, famler oss fram mellom trestammene, roper, plystrer og smågriner (i hvert fall gjør matmor det!), mens vi holder trådløs kontakt med hverandre og hjemmebasen. Hvor lenge vi snubler rundt i snøslapset uten resultat, er ikke godt å si. Men med ett ringer matmors mobil – det er sønnens blide stemme: *"Kan du gjette hvem som sitter her på trappa?"* Jo da, forteller han, da han øyeblikket før hadde kikket ut vinduet, så han en forpjosket liten hund som satt tålmodig og ventet på at noen skulle slippe ham inn! Et tonn av engstelse raser fra matmors skuldre, og turen hjem til varmen går i ekspressfart. At gjensynsgleden er gjensidig, er tydelig, der rømlingen blir klappet og klemt på og gir små våte slikk tilbake – som om han vil si: *"Sant jeg var flink som fant veien hjem helt alene?"*

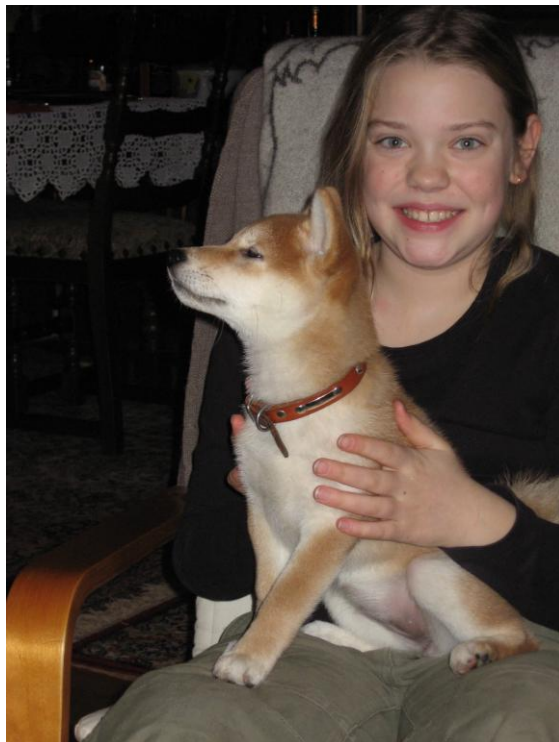
Men at hendelsen satte varige spor i hundesjelen hans, er det liten tvil om. Utover nyttårskvelden – etter hvert som smellingen og lysglimtene tiltok og ved midnattsleite kulminerte med fyrverkeri over byen, som vi har orkesterplass til – gikk en sjelvende

Mischa og gjemte seg i klesskapet i entreen, lengst mulig vekk fra vinduene. Den sanseløse skrekken han må ha opplevd der oppe i det velkjente turterrenget vårt, fulgte ham resten av livet. Flere år etter at det skjede, kvapp han til hver gang han hørte høye smell når vi var ute på tur – da ville han helst snu og gå hjem. Og alle seinere nyttårskvelder var en prøvelse for ham. Når smellingen og rakettglimtene tok til, begynte han å skjelve og slikke seg om munnen, og han vandret hvileløst rundt – fra fanget mitt til kurven eller ut i det mørke klesskapet. Ikke engang veterinærens roe-ned piller eller seinere en duftmedisin var til hjelp.

Hendelsen satte også spor i oss tobeinte. I flere år etterpå kunne barnebarnet si: *"Hamma (hennes versjon av farmor), husker du den gangen Mischa forsvant?"*. Jo, vi husker, og vi har lært: Aldri mer løs hund utendørs på en nyttårskveld!

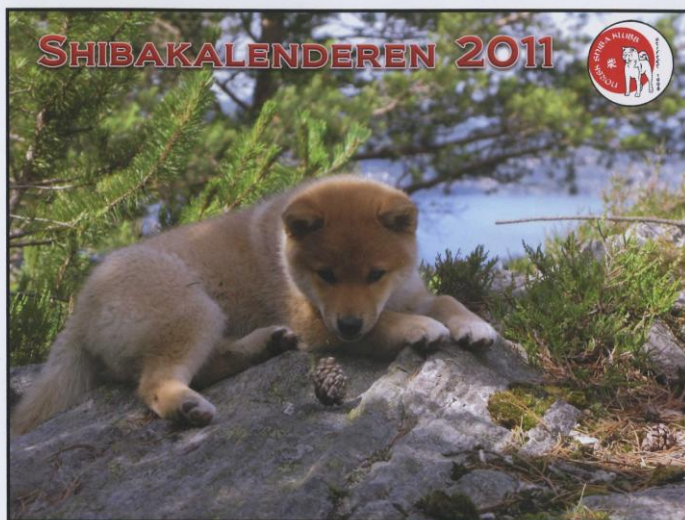
Det var med bange anelser vi for noen år siden fikk valp i huset rett før jul. Hvordan ville den knappe tre måneder gamle valpejenta takle nyttårsbalubaen? Selv om Mischa var borte, hadde vi fortsatt gamle, blinde Alex, som også er nyttårsredd. Riktignok er han forskånet fra lysshowet, men hørselen hans er det ingenting i veien med, så når smellinga begynner, trekker han seg inn i en krok. Ville han overføre sin frykt til valpen? Denne første nyttårskvelden i Himes liv, gikk imidlertid over all forventning. Kvelden gikk med til lek og skøy for valpen – julegjestene ville mer enn gjerne underholde det nye familiemedlemmet. Oppe i alt det nye og rare – luktene, smakene, menneskene, en nokså uvillig firbeint lekekamerat – var det ikke rart om hun kollapset fredelig i kurven sin utpå natta.

Men da vi kom til den neste nyttårskvelden i Himes liv, hadde hun gått fram i alder og visdom, og hun var blitt bevisst på at verden rundt henne rommer mangt som virker skremmende og farlig. Blant de tingene som trigget frykten, var de ustoppelige smellene fra kinaputter som starter mange dager før D-dagen, fra tidlige formiddagstimer til seine kvelden. Og ut for å luften seg, måtte hun jo, så den smellingen var ikke til å unngå. På selve nyttårskvelden – etter hvert som også tidlige raketter begynte å sendes opp i det tette nabolaget vårt – var det gjort. Hun vandret hvileløst omkring, gjemte seg under sofaen, kom fram igjen, begynte å grave i gulvteppet, og så tilbake under sofaen. Mat kom ikke på tale, ikke engang riktig smakelige godbiter. Mens lyskakofonien rundt midnatt spilte opp for hele byen,

lå Hime og peste under sofaen. Først mange timer etter at alle løyene hadde stilnet av, våget hun seg fram, og fant til slutt roen i matmors seng, godt inni armkrok hennes. Men flere dager inn i det nye året - når etternølende raketter blir sendt til værns – får hun minninger om marerittet. Også ellers i året er det stadig smell og lyder som får henne til å huske nyttårsloyene til de tobeinte. Skjer det når vi er ute på tur, vil hun snu og gå hjem – og i verste fall kan hun nekte å gå den turen en annen gang. Og hender det at det dukker opp fyrverkeri og tilhørende smell på fjernsynet, snur hun og går ned til en mørk krok i etasjen under.

SHIBAKALENDEREN 2011

FORSIDEFOTO: SOLVOR NÆRLAND

TITTEL: "EN KONGLE TIL BEGGJÆR"

SHIBA: HAMAKO (3 MND.)

Dette er en flott julegave og ALLE shibaeiere bør ha en shibakalender! Kalenderen har 2 a4-sider for hver måned, 1 side med bilde og 1 side med kalender der man også har plass til notater.

Du kan bestille ved å sende mail til
Eirik Knudsen eirik@shibatroll.com

PRISEN ER 200,- INKLUSIV PORTO.

Nærhet - et "ladet" begrep

Av Anders Hallgren.. Sakset fra boka "Hundens gyllene regler" Del 2 –

Nærhet er et "ladet" begrep for hunden. Jo nærmere to motstandere kommer hverandre, desto tydeligere og mer intense blir kroppssignalene deres. På noen meters hold nøyer de seg med halereising og bevegelse med stive bein. Ved litt kortere avstand rettes ørene framover, munnvikene skyves framover og nakken trekkes litt bakover. Enda nærmere vil bevegelsene bli stive og avventende. Kanskje står de nå bare noen meter fra hverandre. Forsiktig knurring kan nå høres og halene blir stående i en høy og truende stilling.

Dersom avstanden minker ytterligere vil haka trekkes ned mot brystet. Blikket blir stirrende og pupillene vider seg ut. Enda nærmere - leppene rynkes. De er nå bare noen desimeter fra hverandre. Nå er kroppene så stive at bare små, forsiktede og langsomme bevegelser er synlige.

En rask bevegelse eller kroppskontakt i en slik situasjon og de hele vil eksplodere i et slagsmål.

Nærhet er mao et innholdsrikt og ladet begrep. Dette utnyttes av hundene når de skal vise dominans. En hund kan, for å provosere fram et slagsmål, presse seg mot en annen motstander. Enten ved å legge hodet på ryggen til den andre, eller hoppe opp for å "ri". Dette er ikke noe seksuelt, men kun provokasjon.

Også når hunden skal invitere hverandre til lek, kan de utnytte nærhet og kroppskontakt. For på en tydelig måte å demonstrere fredelige hensikter - støtter de ofte til den de vil leke med, med bakparten. De vender bokstavelig talt den "fredelige siden" til.

Av stor betydning

Nærhet er et så viktig begrep at de fleste hundene reagerer når de ser to andre hunder stå anspent og nære hverandre. De synes å oppfatte trusselen i den nære kontakten mellom de to andre. En hund med høyere rang kan da ofte gå imellom de to som utfordrer hverandre.

At avstand i utfordrende situasjoner har så stor betydning er noe vi mennesker ofte ikke tenker på - til tross for at de samme forhold gjelder for oss.

Man kan bare se på to personer som truer hverandre. Er de selvsikre går de gjerne nærmere. Vi har også en viss "artsbestemt" avstand. Denne er på ca. 60 cm fra personen vi møter. Dette formidler et taust budskap om at man ikke har til hensikt å bli voldsom.

Vi kan se en redusering av avstanden hos både mennesker og dyr i forbindelse med visse former for atferd som ikke er aggressiv - f.eks. kroppsspleie og "oppvartingsatferd". I slike situasjoner vil man også få en del underkastelsessignaler i tillegg. Hos hunder kan dette f.eks. være at ørene strykes bakover og hodet løftes - slik at nesene peker litt oppover. Vanligvis senkes også halen.

Vi kan f.eks. se dette når man koser med sin egen hund og har nærkontakt. Hvor mange har ikke da opplevd at hunden plutselig snur baken til oss? Hunden ønsker ikke en konflikt og snur derfor sin "fredelige side" mot oss.

Kunnskap om "den ladede nærhet" er svært viktig. Den kan nemlig forklare en del reaksjoner som hundene viser oss i det daglige - og ikke minst lærer vi oss til å se opp for visse reaksjoner.

Å bli omfavnet

Spesielt barn uttrykker vanligvis sin kjærlighet gjennom omfavnelse. Mange hunder lærer seg å akseptere dette, men en del sier ifra med en gang. På hundespråket kan dette bety en trussel. Hunden ser ikke noen underkastelsessignaler hos det lille barnet som kommer fram mot den. En plutselig omfavnelse kan dermed oppfattes som en utfordring til strid. Hunden kjenner jo reglene om nærhet og kroppskontakt.

I slike situasjoner hender det at hunden knurrer og napper. En fortvilet hundeeier og sinte foreldre blir ofte resultatet. Her kan vi hverken legge skylden på hunden eller barnet. Det er ingen som har feil. Omgangsfornene hos menneske og hund er ulike - det er alt.

Vi må derfor lære alle barn at de ikke skal omfavne/ta rundt hunder. Vi må også lære hunder ikke å bite dersom et barn tilfeldigvis tar nærkontakt med hunden.

Når familiemedlemmer omfavner hverandre

Mor og far står på gulvet og tar omkring hverandre. Kanskje har det blitt lite av den varen de siste årene. Husets hund har i hvert fall ikke sett dette tidligere, men nå ser han det. Den skynder seg dit, piper urolig, sirkler rundt dem og krafser på bena deres. Far ser på hunden og sier litt spydig: "He, he, he - se hvor sjalu han er." Men det er kanskje ikke dette hunden vil uttrykke. Den ser hvor mor og far har avansert tett inntil hverandre. De står jo helt steile og tar omkring hverandre på en truende måte. Når som helst kan slagsmålet mellom de to bryte ut. Hva prøver så hunden å oppnå med sin atferd? Jo, den forsøker å skille dem før noe galt skjer.

Noe å huske på

- * Lær barna at de ikke skal omfavne ukjente hunder
- * Hold ikke fast din egen hund for nære en annen hund dersom de ikke liker hverandre
- * Hold avstand til andre hunder - f.eks. under dressurtrening - så blir hunden din roligere.

FOTOKONKURRANSEN

NR 3:

JULEGAVETIPS!

Vi har fått inn to T-skjortemodeller og en genser med glidelås til halsåpning. Det er i alt 6 farger!

Motivene er en rød shiba og en Black and tan shiba i fototrykk på samtlige fargemodeller.

Plaggene er avbildet på baksiden av bladet!

Plagg	Farge	Shiba	Str	Pris
T-skjorte rett form	Antrasittgrå	Rød	S-XXL	110,-
	Antrasittgrå	B&T		110,-
	Oliven	Rød	S-XXL	110,-
	Oliven	B&T		110,-
T-skjorte innsvinget	Eplegrønn	Rød	M-L-XL	120,-
	Eplegrønn	B&T		120,-
	Brun	Rød	M-L-XL	120,-
	Brun	B&T		120,-
College-genser med glidelås i halsen	Antrasittgrå	Rød	S-XXL	250,-
	Antrasittgrå	B&T		250,-
	Lys gråmelert	Rød	S-XXL	250,-
	Lys gråmelert	B&T		250,-

Ved kjøp av to eller flere plagg, får man 15% rabatt! Porto kommer i tillegg

Bestill hos eirik@shibatroll.com

**NORSK SHIBA KLUBB INVITERER TIL
DOMMERKONFERANSE FOR SHIBA LØRDAG 5. MARS 2011
KONFERANSEN AVHOLDES PÅ RICA GARDERMOEN HOTELL, NORGE**

Vi ønsker deg velkommen til Norsk Shiba klubbs dommerkonferanse for shiba 5. mars 2011 på Rica Hotell Gardermoen. Konferansen starter kl 10.00 og varer til kl 16.00. Det vil bli servert kaffe og lunsj. Det kan også være mulighet for litt uformell "myldring" etter avsluttet program.

Alle autoriserte dommere, dommerelever og -aspiranter er velkomne. Andre dommere som er interessert i rasen kan også delta, mot at de dekker alle kostnader selv. Konferansen arrangeres i samarbeid med Autoriserte Hundedommeres Forening. Vi minner om at norske dommere som bor mer enn 10 mil fra Gardermoen kan søke reisestøtte fra Norsk Kennel Klub. Det må søkes i god tid på forhånd. I søknaden skal man oppgi reisekostnader og reisemåte. Informasjon om reglene for slik støtte ligger på Dommerforeningens hjemmeside. Alle som søker, og oppfyller reglene, får slik støtte til videreutdanning/dommerkonferanser.

Norsk shiba klubb har utarbeidet et godt rasekompendium som legges til grunn for gjennomgang av rasen og rasestandarden, med vektlegging på det klubben oppfatter som viktige og rasetypiske detaljer. Det vil også bli vist frem hunder for å få diskutert detaljene i praksis.

Kompendiet er utsendt til alle norske, autoriserte dommere og dommerelever. **Andre dommere som ønsker å kjøpe kompendiet** kan bestille det fra klubbens kasserer, Terje Håheim; terje.haheim@bragd.no Prisen er 100,- NOK inkl porto. **Kompendiet finnes også på klubbens hjemmeside** [LINK HER](#)

Vi kan love en hyggelig konferanse med godt faglig utbytte. Norsk shiba klubb stiller med Christen Lang og Eivind Mjærum som ressurspersoner. Begge har lang fartstid med rasen, både som dommere og oppdrettere.

**Påmelding til konferansen skjer til
Lisbeth Høyem,
e-post lisbeth@akinuba.no eller mobil
+47 917 16 284. VENNLIGST MELD DEG
PÅ FØR 11.FEBRUAR 2011.**

PROGRAM:
Kl 10.00 -10.15 Åpning av konferansen v/leder.
Kl 10.15 -11.00 Presentasjon av rasekompendiet v/C. Lang
Kl 11.00 -11.15 Kort pause
Kl 11.15 -12.00 Presentasjon av rasekompendium forts.
Kl 12.00 -13.00 Lunsj
Kl 13.00 -15.00 Gjennomgang av hunder v/ E. Mjærum og C. Lang
Kl 15.00 -16.00 Diskusjon og oppsummering.

Vi har en rase i utvikling. Shiba er på mange måter en krevende rase. Vi håper du vil bruke denne muligheten til en oppdatering på shiba. Vi håper å se deg på Gardermoen 5.mars 2011.

Med hilsen Norsk Shiba klubb

Om hotellet: Hotellet ligger like ved E6, 10 min fra Gardermoen, og det går skyttelbuss. Det er gratis parkering ved hotellet. Hvis noen ønsker overnatting, er prisen (per 21.10.10) 790,- for enkeltrom, 1.040,- for dobbeltrom.

Booking via klubben, til e-post: terje.haheim@bragd.no Det er kun 5 hunderom på hotellet!

UTSTILLINGSTRENING/SOSIALT SAMVÆR

Høsten 2009 startet en liten gruppe av oss opp utstillingstrening/sosialt samvær på Hundesletta på Ekeberg. Den gang var oppmøtet bra men dabbet fort av.

Etter ytterligere ønsker fra shiba eiere startet vi opp på nytt med litt aktivitet i sommer. Nå ble tilbudet økt med to ganger i uka torsdager og søndager.

Disse treningene er nå på Alna i Oslo. Wenche Ulleberg-Bøhmer er koordinator for disse treningene.

Det var bra oppmøte i begynnelsen her også, men som tidligere dabbet det av.

Da spør vi oss selv, hvorfor ønsker mange organisert aktiviteter og så blir interessen mindre og mindre? På disse treningene er det ikke bare trening men det sosiale vi har sammen som også er viktig. Det at vi kan sitte over en kaffekopp og prate og utveksle erfaringer om rasener også viktig. Man regnet med at når man hadde mulighet til å trene to ganger i uka så kanskje en av dagene passet. Alle som stiller vet at søndager ikke er egnet dag, men det ble allikevel et tilbud.

At folk sier de skal komme og ikke møter opp er også frustrerende, tilbakemelding hadde vært flott. Kun en sms til Wenche hadde greid seg helt på tampen.

Vi har derfor blitt enige om at siste trening blir 21. november 2010 på Alna. Vi prøver igjen etter jul søndag 7 jan kl 13.00 og vi tar da en vurdering på om vi skal fortsette. Det kommer an på oppmøte fremover. Noen som lurer på noe så ta kontakt med Wenche på mobil 95788177.

Tusen takk til Wenche som har stått på for å holde på denne treningen.

Laila Nagel
Distriktkontakt Østlandet

10 gode råd om hverdagslydighet

Tekst: Arne Aarrestad & Siri Linnerud fra www.canis.no

1. Vær konsekvent

Å være konsekvent er grunnleggende i all hundetrening uansett hvordan du trener. Ved å være konsekvent vil du få en hund som hører på deg, hver gang. I belønningsbasert trening betyr det at du belønner hunden når du ber den om noe. Hunden skal lære at den alltid kan få belønning ved å høre på deg. Det vil si at du hele tiden må ha godbiter/leke tilgjengelig, men disse skal holdes skjult inntil de gis. Hunden skal ikke vite at du har godbiter på deg, den skal tro at du alltid har det. Hvis hunden vet at den får noe igjen for å høre på deg, vil den gjøre det hver gang.

Det er spesielt viktig å være konsekvent på de atferder du virkelig må stole på at hunden utfører, som for eksempel innkalling (se mer under punkt 6). Mange hundeeiere er konsekvente på trening, men ellers i døgnet ligger godbitene i en skuff. Det fører til at hunden er flink på trening, men bare hører etter når den tror den kan få noe resten av døgnet. Hvis du belønner hunden av og til vil, du få en hund som velger når den vil høre på deg. Dersom du sjelden belønner vil hunden høre på deg når det passer den. Ingen hunder er sta, men dersom du velger å ikke være konsekvent vil ikke hunden heller være pålitelig med atferden sin. La hunden vite at det lønner seg å høre på deg, alltid! (Les mer i boka "100% Positiv Hverdagslydighet" s. 24).

2. Grensesetting

Det er helt nødvendig å sette grenser i et hundehold, det vil si atferder du ikke ønsker at hunden skal utføre. Hunder kan selvfølgelig ikke lære hva som er rett og galt i vår menneskeverden, til og med vi er usikre på hva som er lov til en hver tid. Når du skal sette grenser må du stoppe hunden før den får påbegynt atferden. Skal du for eksempel lære hunden å ikke stjele mat fra bordet, må du stoppe den før den får tatt noe. Hvis ikke har den jo lært at det lønner seg å stjele mat. Når hunden er på vei mot bordet bruker du en innlært kontaktyd, for eksempel "hallo", og belønner når hunden reagerer. Etter å ha stoppet hunden 2-3 ganger, vil den normalt slutte å prøve. Den har lært at det ikke fungerer å stjele mat.

Hunden har ikke lært hva som ikke er lov, men hva som ikke fungerer. Dette skjer fordi hunder er egoistiske og ikke vil sløse med energi på noe som ikke fungerer. Merk at dette bare gjelder voksne hunder. Valper kan ikke lære grenser da de enda ikke er mentalt utviklet for å forstå sammenhengen. De vil ikke lære at det ikke fungerer, men bare prøve igjen og igjen (se punkt 3). Ha derfor minst mulig grenser for valpen. Valper kan kun stoppes og da har du valget mellom å si "nei" eller "kom". "Nei" fungerer dersom valpen vet at det kommer et ubehag. "Kom" fungerer dersom den vet at den får belønning. Valget er ditt. Ta deg tid og vær tålmodig, læring må skje i hundens tempo. Det er aldri for sent å lære hunden nye grenser. Grensesetting ved hjelp av positive virkemidler gir trygge grenser. (Les mer i "100 % Positiv Hverdagslydighet" s. 41).

3. Å stoppe uønsket atferd

Det er vanlig at folk tror at når du skal oppdra positivt, må du alltid være i forkant (det er visstnok ikke nødvendig når det brukes straff). Dette er selvfølgelig ikke riktig. En av konsekvensene ved bruk av belønning er at du får en hund som hører etter. Dermed er det enkelt å stoppe den og få kontakt i de aller fleste situasjoner, men ingenting er 100 %. Stopp hunden ved å bruke kontaktyden (som må være godt innarbeidet), og belønn

for at hunden reagerer. Eller stopp den fysisk ved å holde en hånd foran evt. ta den forsiktig med deg i halsbåndet (tren på at hunden får godbit når du tar den i halsbåndet).

Valper trenger så et alternativ (trening, godbitsøk, tyggebein) ellers vil de bare forsette med det som var uønsket. Ved å få belønning for alternativ atferd vil valpens fokus gradvis øke mot den ønskete atferden og den uønskete reduseres. Det er viktig å forutse hendelser og trene på dem slik at hundene vet hvordan de skal oppføre seg. Da slipper du å stoppe dem så ofte. Ikke tren på å hilse pent når besøket har ringt på døren og hunden allerede står og hopper opp og ned. Oppdragelsen/hverdagslydigheten starter den dagen du får valpen hjem. (Les mer i "100 % Positiv Hverdagslydighet" s. 34).

4. Ikke vær redd for å trene feil

Positiv trening krever litt av eier i form av at vi hele tiden må tenke hva som er rett atferd og belønne denne. Det er ikke alltid like lett å omstille hjernen da vi normalt sett fra samfunnet er vant til å lete etter feil atferd med påfølgende straff/kjeft. Fortvil ikke, med litt trening blir det lettere for deg å se hva du til en hver tid skal belønne. Husk at så lenge du jobber helt positivt er det verste som kan skje at hunden lærer feil atferd. All trening gjør at du blir en bedre trener og at hunden blir lettere å trene. Alle gjør feil, både hund og eier. Slapp av, neste gang går det bra! Det viktigste er ikke hvilken atferd hunden lærte, men at dere hadde det gøy sammen og fikk en ny erfaring. (Les mer i "100 % Positiv Hverdagslydighet" s. 45).

5. Lydighet

Det er viktig at hunden er lydig og det betyr at den hører på deg med en gang du ber om respons. Det blir da enkelt å få kontakt med hunden i ulike situasjoner, stoppe uønsket atferd og trene inn øvelser. For at hunden skal bli lydig må du være konsekvent og belønne hunden hver gang den hører på deg. Bruk mye tid på å lære hunden at det alltid lønner seg å reagere på det du sier. Be om respons ("hallo") og belønn for at hunden reagerte. En lydig hund er en hund som reagerer når eier snakker til den, ikke en som kan 20 triks. Ved å "hjernevaske" hunden på kontaktyden, det vil si å trene i gradvis vanskeligere miljø (med flere forstyrrelser), vil hunden til slutt reagere automatisk i de aller fleste situasjoner. Hunden får da ikke tid til å tenke gjennom om naturens belønning er bedre enn din, den bare reagerer.

Hvor flink hunden blir, avhenger av hvor konsekvent du er og hvor gode godbiter du bruker. Husk at kvaliteten på belønningen må øke ved trening i vanskeligere miljø. Gjør det lett for hunden i begynnelsen slik at det er enkelt for den å velge deg. Ikke ta for mange repetisjoner etter hverandre, hunden skal ikke forvente at du roper på den, og ta hensyn til hundens konsentrasjonsevne (spesielt valper). (Les mer i "100 % Positiv Hverdagslydighet" s. 26).

6. Innkalling

En god innkalling er nødvendig for å kunne ha hunden løs. Hvis vi stoler på at hunden kommer på innkalling vil vi kunne gi hunden den friheten den fortjener. Fire momenter påvirker innkallingen: at du generelt har god kontakt med hunden, hundens instinkter, hvor godt trent den er til å velge deg ved forstyrrelser og at du har lært inn verdens beste belønning.

Vi ønsker å "hjernevaske" hunden, altså få en "automatisert" innkalling. Da trenger vi en god innkallingslyd (plystring, fløyte) og verdens beste belønning (drakamp, apportere en leke evt. godbiter). Begynn i et lett miljø og assosier lyden med verdens beste belønning ved å plystre mens hunden ser på deg/er på vei mot deg og belønn straks. Gjør det samme mens hunden er i nærheten og ikke ser på deg, og tren med gradvis økte forstyrrelser. Ikke ta for mange repetisjoner på rad da dette er en øvelse som krever mye av hunden, og lyden skal bare brukes dersom det er nødvendig. I tillegg skal du belønne hunden med en godbit dersom den frivillig kommer innom deg på tur. Det får hunden til å holde seg rundt deg slik at du sjelden trenger å rope på den. (Les mer i "100 % Positiv Hverdagslydighet" s. 118).

7. "Sitt"-øvelser

Alle hunder kan sitte, men å få dem til å sitte når du ønsker og bli sittende ved alle typer forstyrrelser er ikke enkelt. Det krever mye trening. Dersom du har godt innlærte "sitt"-øvelser har du mulighet til å ha kontroll over hunden i de aller fleste situasjoner. I tillegg er det enkelt å lære hunden gode vaner (se punkt 8).

Det er en fordel at hunden er god til å sitte slik at den lett tilbyr "sitt" i situasjoner hvor det er ønskelig. "Sitt" er som regel en uforenelig atferd med det vi ikke ønsker at hunden skal gjøre, som for eksempel å hoppe. Vi vil at hunden sitter når vi kler på oss, det kommer gjester, en sykkel/jogger/hest passerer, vi skal ta av/på båndet, før hunden får mat, vi skal stelle ører/øyne, vi stopper og snakker med noen på tur osv.

Denne øvelsen bygger på selvbeherskelse, at hunden klarer å motstå fristelser og heller velger den atferden som er forventet av den. Dette blir en slags "sitt og bli" øvelse, men vi vil ikke gi hunden noe kommando. Vi vil heller lage en god vane som hunden selv kan velge (likevel setter vi kommando på denne øvelsen da det av og til er nødvendig å minne hunden på hva den skal gjøre). Når vi skal lære hunden å bli sittende øker vi gradvis tiden hunden må sitte før den får belønningen. Neste skritt er å legge til gradvise forstyrrelser fra deg (vifte med armer og ben). Deretter skal hunden lære "å komme og sette seg", slik at hunden lærer å oppsøke oss for å sitte når det dukker opp forstyrrelser. Det siste skrittet blir å trene i nye miljø på en avstand hvor hunden klarer å tilby sitt hos deg, selv med forstyrrelser.

Tren mye "sitt" i situasjoner hvor du ønsker at hunden skal forholde seg i ro. Hvis du også benytter deg av "Kindereggøvelsen" vil du få en svært god "sitt". (Les mer i "100 % Positiv Hverdagslydighet" s. 90 og 106).

8. Gode vaner

Det hunden velger å gjøre i dagligdagse situasjoner, kaller vi vaner. Dersom du ikke har lært hunden hvilke atferder som er forventet, vil hunden selv velge atferder og det er ikke alltid disse er overens med det du ønsker. Du vil kanskje at hunden sitter i ro ved døren mens du kler på deg, men hunden heller vil hoppe opp og ned. Det beste er om du bestemmer deg for hvordan du ønsker at hunden skal oppføre seg i dagligdagse situasjoner og lærer hunden rett atferd før den får dårlige vaner.

Ved innlæring av vaner er det viktig at hunden selv gjør atferden uten at den får kommando. Hvis hunden må få kommando først blir det jo ingen vane! Skal du lære hunden å sitte i ro mens du kler på deg begynner du med å gå ut i gangen. Hunden vil følge etter og du er selvfølgelig klar med godbiter i lommen. Om du har trent mye på "sitt"-øvelser vil den raskt sette seg. Belønn hunden for at den står/sitter i ro. Kle rilig på

deg og belønn at hunden velger å slappe av. Skulle hunden hoppe ignorerer du og venter til hunden står i ro igjen. Øk tiden hunden må være i ro før den får godbit.

Etter hvert vil hunden vite hvilken atferd som er ønsket i situasjonen og vi kan da belønne en sjelden gang. Vær flink til å belønne hunden for de fornuftige atferder den gjør av seg selv, spesielt på valper. Da slipper du å måtte avlære atferder senere. (Les mer i "100 % Positiv Hverdagslydighet" s. 31).

9. Sosialisering

En god sosialisering (bli trygg på mennesker og hunder) og habituering (tilvenning til miljøet) er nødvendig for å få en god hverdagslydighet. Sosialiseringperioden varer frem til valpen er 12-14 uker og i denne perioden har den lett for å lære å være sosial med egen og andre arter. Etter denne perioden står utviklingen av frykt sterkt og sosialisering og tilvenning blir vanskeligere for valpen. For at hunden skal fungere i samfunnet er det viktig at den får en tilstrekkelig sosialisering slik at den ikke reagerer med frykt på diverse ting i miljøet. En hund som er redd, har problemer med å fokusere på annet enn det som anses å være farlig. Kontakt og trening med deg vil være vanskelig og kanskje umulig.

Oppsøk nye steder og belønn hunden for å slappe av og ta kontakt, selv med mange nye inntrykk. Ikke forlat stedet før hunden er trygg og rolig. Når hunden er trygg i de fleste miljøer er det viktig å trene på kontakt (at hunden reagerer og er klar for å jobbe) og øvelser hunden kan slik at øvelsene blir generalisert (fungerer i alle miljø). Hunden skal lære at det vanker belønning uansett hvor den befinner seg. Husk at hunden gjør som den tror den skal gjøre eller som den er blitt lært til. Ikke forvent for mye på nye steder, begynn enkelt og gjør det gradvis vanskeligere. (Les mer i "100 % Positiv Hverdagslydighet" s. 60).

10. Dersom hunden kan det, gjør den det

Dersom den ikke gjør det, kan den det ikke. Det hjelper ikke å si "sitt" ti ganger, bli mørkere i stemmen eller bruke visuelle signaler dersom du vil at hunden skal reagere på din første kommando. Hunder leser først og fremst visuelle signaler og å koble en atferd til et ord kan være vanskelig for hunden i begynnelsen. Spesielt dersom du bruker kroppslige signaler i tillegg.

Husk at hunden som regel prøver så godt den kan. Dette henger sammen med generalisering. Det vil si at en atferd hunden lærer i ett miljø kan den bare i dette miljøet og ikke i et annet. Trener du for eksempel på "sitt" inne i stua og går utenfor huset og kommanderer "sitt" er det svært lite sannsynlig at hunden setter seg. En atferd må trenes i flere ulike miljøer slik at hunden lærer at "sitt" betyr å sette seg ned uansett hvor den er og hvilke forstyrrelser som finnes. Jo flere steder du trener jo flinkere blir hunden til å kjapt generalisere nye øvelser.

En hund er en hund og det tar tid å forme den til å bli problemfri. I mellomtiden vil den gjøre mange rampestreker. Slapp av, det meste er normal valpe-/hundeatferd og med litt trening blir den akkurat slik du ønsker. Lykke til!

Livet med SHIBA

Zita er en tre år gammel shiba som har vært med på, og absolutt delaktig, i 3 elgfall.

Ved årets jakt, ble det full klaff for Zita og meg. Da ble det felt en liten okse på ca 150 kg.

Jeg bruker henne som bandhund. Hun viser tydelig med kroppspråket når vi nærmer oss elg. Hun slipper halen mer og mer ned jo nærmere vi kommer elgen.

Hun er helt stille ved synskontakt med elg, noe som gjør at vi kan stille utrolig nært dyr, før vi blir oppdaget.

Har også trent en del blodspor med henne, men har ikke tatt noen sporprøve med henne enda. Jeg har brukt henne på et reelt ettersøk på elg, og da gikk hun som på skinner og fant elgen etter kun kort tid.

Artig å høre om det er andre som bruker Shiba på jakt og deres erfaringer med dette.

Mvh
Gisle Forsaa, Harstad

OPPFORDRING!

**SEND INN HISTORIER FRA DITT LIV MED SHIBA.
BÅDE KORTE OG LANGE INNLEGG MOTTAS MED TAKK.**

**HUSK KAMERA,
DU VET ALDRI NÅR GODE MOTIVER DUKKER OPP**

JAPANSPECIALEN 2011

HUNDERFOSSEN 11.-12. JUNI 2011

3 UTSTILLINGER PÅ 2 DAGER

Fordeling av raser per dag og nærmere presentasjon av dommerne

vil bli lagt ut på klubbenes hjemmesider.

Følgende dommere er klare:

Kim Vigsø Nielsen

Angelica Kammerscheid-Lammers

Rita Kadike-Skadina

FELLES PÅMELDING OG BETALING

info om priser og frister blir lagt ut på klubbenes hjemmesider.

SETT AV HELGEN ALLEREDE NÅ!

VELKOMMEN!

HUND & HELSE

RAKETTER OG JULEGAVETIPS!

fra www.dyrehospital.no

HUND & HELSE

De av oss som har dyr vet at det også blir nyttår. Da smeller det! I år som i fjor, og året før. Ja, jeg tenker på rakettenes. Mine formaninger til myndighetene om å forby eller i alle fall begrense/kontrollere bruken av disse "dødsfellene" fører neppe fram i år heller.

Vi som dyreeiere må ta våre forholdsregler. Vær tidlig ute!!

HVA KAN JEG GJØRE?

Under følger en del råd om hvordan dere kan forebygge/behandle hunder og katter med angst for smell og lysglimt:

D.A.P.

Ta hensyn, legg til rette.

Angstdempende medisiner.

Tidligere var nyttårshelga en tid vi dyrleger solgte "nyttårsdop" som om det var sukkertøy. Det er det nå slutt på. Nå er det feromoner (duftstoffer) og tilvenningsterapi som er tingen! Les videre så skal jeg forklare nærmere.

FOREBYGGELSE

Det er viktig å være forberedt på det som skal komme og legge til rette for at plagene blir minst mulig for dyret.

1. Bruk beroligende duftsoffer (DAP).

D.A.P. står for "Dog appeasing pheromone", eller hundens beroligende feromon.

Feromoner er "luktfrie" naturlige duftstoffer som dyra (og mennesker) skiller ut og har en virkning på andre individer. D.A.P. er et beroligende duftstoff som skiller ut fra huden hos diegivende tisper og virker beroligende og gir trykksfølelse hos valpene.

Forskning har vist at det også virker beroligende på voksne dyr. Dette stoffet har nå kommet "på boks", - til bruk for hunder i situasjoner preget av uro og angst. Det er dokumentert effekt på hunder som har lydfofi, hunder som er redde for å være alene hjemme osv. Et tilsvarende produkt finnes til katt, og heter Feliway.

D.A.P. finnes som diffuser som settes i stikkkontakten, og som spray til tepper, leker osv. Det er viktig å bruke D.A.P. sammenhengende minst 2-3 uker før nyttår og fortsette ca 2 uker etter. Diffuser brukes i det/de rommene hunden/katten oppholder seg mest. Bruk av D.A.P. kan også virke forebyggende på valper og unghunder som ennå ikke har vist tegn til frykt for raketter og tordenskrall og lignende. For dyr med reell angst er det viktig å kombinere D.A.P. med de over nevnte punkter. Sett i stikkkontakta i midten av desember og du har virkninger til midt ut i januar – i den verste "raketttiden".

2. Ta hensyn, legg til rette:

La ikke dyret være alene hjemme. Hvis du vet hunden din er redd for raketter er å være alene det verste den kan oppleve. I ensomheten blir panikken bare ennå mer forsterket.

Avled oppmerksomheten: sett i gang med leiker, øvelser, annet, aktiviser dem, gi belønning. Ta frem matskåla, godbiten. Sett gjerne på litt musikk, men ikke på veldig høyt volum, rakettylden trenger uansett gjennom, og høy musikk kan forverre stressopplevelsen. En annen hund i huset som ikke er nervøs kan også virke beroligende og avlede oppmerksomheten.

IKKE forsterk frykten ved å trøste, vise bekymring. Forsøk å være upåvirket og oppfør dere som vanlig. Ved å trøste og vise at lydene også påvirker dere forteller dere hunden indirekte at dette virkelig er noe farlig og noe å være redde for.

La dyra få mulighet til å gjemme seg hvis det er det de vil, søke ly, et sted eller rom med mindre støy og lys. Hvis hunden har et favorittoppholdsrom, la det gjerne være der. Ideelt bør dette være et sted der det er mindre lyd, kanskje i en kjellerstue eller lignende. Ikke steng det hunden ser som rømningsveier – la døra til rommet stå oppe. (Slipp de heller ikke ut, da de kan stikke av og gjemme seg ute og i verste fall bli påkjørt). Vil de legge seg bak sofaen, la dem gjøre det!

3. Medisiner - angstdempende

For mange hunder er de ovenfor nevnte punkter nok, men for de hundene som har betydelig lydfohi og blir plaget av panikkangst vil det ofte være nødvendig med bruk av medisiner i tillegg.

Unngå rene sløvende medisiner, de lar dyra høre like mye og være like redde, men doper dem så de ikke klarer å "stikke av" fra det de hører. Disse medisinene er de vi dessverre har brukt i alle år, men nyere studier viser at dyra egentlig har det verre med bruk av disse, og ikke minst de husker det de opplever, slik at de neste gang de opplever skremmende lyder bare er ennå reddere.

Hvis dyret er såpass redd at det trenger medisiner bør man få angstdempende medisiner av dyrlegen. Disse er kun mildt sløvende, men demper angsten og fryktreaksjonen. Ikke minst demper de også korttidsminnet, slik at de ikke husker det skremmende de har opplevd.

(Hvis dere tidligere har brukt rene sløvende medisiner, kan det være dere nå vil se at dyret viser mer redsel, og at dere opplever situasjonen som verre. Husk, dersom dyret viser redsel er det egentlig positivt, da det nå får muligheten til å gjemme seg unna, og glemmer det etterpå. Med de sløvende medisinene er de like redde, men er bare så sløvet i musklene at de ikke klarer å komme seg vekk. Tenk hvordan du selv ville hatt det!)

Urteterapi kan på enkelte hunder også ha en beroligende og angstdempende effekt, og kan brukes over en lengre periode. Når man plages av raketter i hele romjula er dette kanskje en riktigere behandling enn angstdempende "nervemedisin", så kan man heller bruke angstdempende legemidler nyttårsaftnen. Spør oss på dyrehospitalet om råd og hvilke urter som kan hjelpe din hund.

For best effekt, bør dere gi medisinen i god tid før det smeller, og samtidig ta tak i de ovenfor nevnte råd.

Samtidig bruk av medisiner og D.A.P. kan forsterke hverandre og gi ennå bedre effekt enn bare medisiner alene, det kan også gjøre det mulig å hjelpe dyra med lavere dose medisiner.

BEHANDLING – PSYKOLOGI:

Den beste behandlingen er å forebygge lydfobiene med tilvenningsterapi, ved å jobbe sammen med dyrlegen eller en atferdstrener over lang tid, evt ved hjelp av medikamenter. Tilstanden lydfobi kan sammenlignes med tilsvarende fobier hos mennesker der man kan få hjelp hos psykolog/psykiater. Her vennes hunden gradvis til lydene og tryggheten gjenoppbygges gjennom et treningsprogram. Hunden blir utsatt for lyder i stadig stigende volum på en kontrollert måte, og utvikler på den måten toleranse ovenfor lydene. Deretter trener man dem til å like lydene gjennom belønning. Dette kalles på fagspråket for "desensitisation & counterconditioning."

Du kan få kjøpt en CD hos dyrlegen til bruk på stereoanlegget hjemme. Denne skal brukes i samråd med atferdstrener eller dyrlege. Denne heter "Soundsscary" og er laget av to britiske veterinærer som er spesialister på atferdsproblemer hos dyr. Husk, dette tar tid, og man kan ikke begynne i desember og ha løst problemet til nyttår! Det finnes også en CD som tar også for seg redsel for tordenvær.

Kennel Enerhaugen

Ichiokasow (Nippo reg.)

NY IMPORT FRA JAPAN

Shinshuu Masaichi Go Tokura Ichikawa Kensha = Ichi

Fra Mr Ichikawa i Japan har vi fått Ichi. Han er født 28.08.2010. Fyldig presentasjon av ham finnes på vår hjemmeside: www.enerhaugen.net

Masaya Go Fuji Yahatasou, Ichis far

Jorun Kvalheim & Christen Lang

Sandviksveien 173, 5035 Bergen

Tlf. 55951701/90981295 Fax: 55958402

E-mail: chr-lan@online.no Hjemmeside: www.enerhaugen.net

Kennel Enerhaugen

Ichiokasow (Nippo reg.)

Ichi fører blod fra noen av Japans mest berømte hunder

Takechiyo Go Sanuki Mizumotosou BIR Nippo Grand National 2008

Shino Go Sanuki Mizumotosou, BIR og BIS på Nippo Grand National 2001 og valgt ut til å representer Shiba på Nippos plakat om de japanske rasene.

Jorun Kvalheim & Christen Lang

Sandviksveien 173, 5035 Bergen

Tlf. 55951701/90981295 Fax: 55958402

E-mail: chr-lan@online.no Hjemmeside: www.enerhaugen.net

ÅRETS UTSTILLINGSSHIBA per 3/12

Nr	Tot	Uts	Hund	Eier
1	44	5	Unas Rose From A Virgin (Nr 1 JK/UK)	U&A Rimstad
2	33	3	Kurokaidou Go Bingo Kamishimasou	Paula Granqvist
3	31	5	Chako Go Ichiokasow Av Enerhaugen	Christen Lang
4	30	5	Ølenskjold's Chita (Nr 2 JK/UK)	Arve Skjæveland
5	29	5	Stämmlocks Fujitaro	I & B Hofflund-Nystad
6	29	5	Soldoggen's Tokitenku (Nr 3 JK/UK)	I&E Michalesen
7	28	4	Honto-No Daimarou	Christen Lang
8	28	5	Shibatroll's Balder	Tone Jåtten
9	25	4	Benihidehime Av Enerhaugen	Jorunn Kvalheim
10	24	5	Soldoggen's Tentai Tiko	Elsa Pedersen
11	20	5	Najanin's Ei Tsuki	Wenche Øverland
12	19	3	Ramnfløya's Kita No Otenba (Nr 1 VET)	Bente Kittelsen
13	19	4	Daiichi Kuromatsu Go Av Enerhaugen	Whyatt/Vatne
14	19	5	Soldoggen's Hiruko	Pedersen/ Walle
15	17	3	Soldoggen's Utsumi Sora	Paul Walle
16	17	4	Negi-Inu's Li-Qu Yoshi With Kichiko	H Schyttelvik
17	17	4	Mjærumhøgda's Yu Komatsu (Nr 2 VET)	Lise Kommisrud
18	17	5	Negi-Inu's Li-Ko Kurojo	Lise Kommisrud
19	17	5	Asa No Kuroteru Go Av Enerhaugen	Christen Lang
20	16	3	Nattfjåriken Betsu Mikata	TL Strand /P Walle
21	15	3	Char-Fox	Frid Bogen
22	15	3	Najanin's Misa Manami	T&A Ringerike
23	15	4	Negi-Inu's Li-Ry Hikari	Ulleberg-Bøhmer
24	14	2	Soldoggen's Hirohito	T L Strand /P Walle
25	14	2	Artic Trail's Benito	Timonen, Maija-Liisa
26	14	3	Soldoggen's Ichi Aki-Kaze	Paul Walle
27	14	4	Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo (Nr 3 VET)	Ulleberg-Bøhmer
28	14	4	Mjærumhøgda's Sachiko	Hilde Schyttelvik
29	13	2	Shibatroll's Bjarg	Karen Gjerde
30	13	2	Masako Av Enerhaugen	Christen Lang
31	13	3	Ichiou Av Enerhaugen	Trygve Søvold
32	12	3	Soldoggen's Pikayama	Camilla Rørvoll

33	12	3	Østbylias Yre Kinkai	S&K Skjelbred
34	11	3	Tadako Av Enerhaugen	Christen Lang
35	11	4	Noven's Pi-Tadaaki	Bengt Eggen
36	10	1	Suzuka Go Shun'You Kensha	Silvia Exposito
37	10	2	Tatsumaki's Akihime	Laila Nagel
38	9	1	San Jo Lucky In Love	Nordwall/Lang
39	9	2	Toyomi's Kinkai	Anders Larsen
40	9	2	Østbylias Tøffe Zorro	Lundås / Skjelbred
41	9	2	Østbylias Værdie Sakura	Mildrid Kjøbli
42	8	1	Handzimesite L-Puredzento	K Ushkova
43	8	1	Honto-No Uchiko	Gullborg Knudsen
44	8	1	Østbylias Modige Sniff Mac Snusen	S&K Skjelbred
45	8	2	Mjærumhøgda's Ylva Goes To Maria	Mjærum/Pedersen
46	7	2	Soldoggen's Riisanna	Walle/Strand
47	6	1	Ølenskjold's Emma	John Aa Tjøtta
48	6	1	Takahiro Av Enerhaugen	Aud Inger Hembre
49	6	1	Unas Lord Arco	R&R Ulvund
50	6	1	Honto-No Zen-Ya	Helene Nordwall
51	6	1	Chonix Pujo Kin Hochi Kane	Susie Larsson
52	6	1	Daiichi Kurofujihime Av Enerhaugen	Christen Lang
53	6	2	Soldoggen's Chimpira	Høyem/Aasheim
54	5	1	Najanin's Kimi Musome	Tonje Bøe
55	5	1	Nattfjåriken Akakabuto	T Eggenheim/ P Walle
56	5	1	Seiichi-Sigge	Ingegjerd Holmblad
57	5	1	Soldoggen's Jet Lee	Anette Kristiansen
58	5	1	Soldoggen's Ureshii Taro	Tove Eggenheim
59	5	1	Beniryu Av Enerhaugen	B Blomli/ A Frøyseth
60	5	1	Lady Nikita	R&R Ulvund
61	5	1	Soldoggen's Fushigi	P&K Pedersen
62	5	1	Beniichi Av Bjødnatur	Ingrid Kvitberg
63	5	1	Sheela Den Stille Fjæring	John Eigil Johansen
64	5	1	Habagou's Hokri Haru	Sundgot/tReistad
65	5	1	Hidekuro Av Enerhaugen	Harriet Gleditsch
66	5	1	Kitune's Asa-Emiko	Roar Nordberg
67	5	1	Najanin's Kiri Musome	Ingrid Kvitberg

68	5	1	Østbylias Ønskede Rosalita	Svensden/Skjelbred
69	5	2	Soldoggen's Fukai Kangae	Paul Walle
70	4	1	Kitano Del Biagio	Svensden/Holmli
71	4	1	Toyomi's Chianti Ruffino I I	Guro Hølland
72	4	1	Umewaka Kurosachi Av Enerhaugen	Christen Lang
73	4	1	Handzimesite Sen-Sei San	K Ushkova
74	4	1	Aangenaam Suntory Hibiki	Christen Lang
75	4	1	Genkou Go Shun'you Kensha	Gullborg Knudsen
76	3	1	Jun Av Enerhaugen	Jorunn Kvalheim
77	3	1	Natural Aka No Kuma	
78	3	1	Trap Line Enshi Betty	T&T Ringerike
79	3	1	Katsumoto's Asahi	Paal Østerlie
80	3	1	Naotetsu Av Enerhaugen	Sandtorv/Mikkelborg
81	3	1	Hachiman Go Ryuukyuu Uruma	Christen Lang
82	3	1	Honto-No Hanakuro	Nordwall/Urbig
83	3	1	Taichung Spring Affair	Perkinson/Granqvist
84	2	1	Tenko Av Enerhaugen	Eirik Knudsen
85	2	1	Unas Tanja	Sten Kjelvik
86	2	1	Soldoggen's Ryousuke	Sollaug Hansen
87	2	1	Mjærumhøgda's Naganobu	Laila Nagel
88	2	1	Soldoggen's Ippiki-Ookami	Heidi Berg
89	2	1	Soldoggen's Watta Doozie	Strand/Walle
90	2	1	Joseibi	Yngvar Holtskog
91	2	1	Najanin's Mio-Chan	Ailin Sunde
92	2	1	Noven's Chujo	Pedersen/Franc
93	2	1	Ryuukuro Av Enerhaugen	Sigurd Nordal
94	2	1	Okami's Genhime	Helena Skoglund
95	2	1	Honto-No Kiyomi	Ingrid Høgvoll
96	2	1	Soldoggen's Ojin Tenno	E&G Knudsen
97	1	1	Soldoggen's Max Mekker	Sonja Pedersen

NORSK SHIBA KLUBB ØNSKER ALLE GOD JUL OG GODT NYTT ÅR

www.norskshibaklubb.net

HABAGOU

Bente K & Kim Pedersen
4879 Grimstad
3704 1534 / 993 85 748
www.kennelhabagou.com

HIME & UMEKO

Gro Mandt
5038 Bergen
958 33 427
gro.mandt@ahkr.uib.no

KATSUMOTO

Laila Nagel
3092 Sundbyfoss
3305 8883 / 916 68 579
www.litenhund.com

KENJI

Christen Øvre Johansen
1706 Sarpsborg
908 54 955
www.redchili-kenji.com

MJÆRUMHØGDA

Eivind Mjærum
1827 Hobøl
6992 1122 / 957 82 085
www.mjærumhogda.no

MJØSTROLLET

Kari & Per Pedersen
2836 Biri
6118 5042 / 982 42 884
www.mjostrollet.net

NAJANIN

Tonje H Bøe
2338 Espå
938 61 055
www.freewebs.com/najanin

SUMO & TAIHO

Ann Margot Whyatt
& Steinar Vatne
50310 Bergen
920 30 772

TATSUMAKI

Inger Mærete Ingebrigtsen
7340 Oppdal
915 24 838
www.gewimi.com

VANITY

Gitte Hjort Sørensen
1816 Skiptvedt
6980 8570 / 907 56 699
www.kennelvanity.no

ØSTBYLIA

Sissel & Karen Skjelbred
7710 Sparbu
7414 3269 / 975 67 022
www.ostbylias.com

HAMAKO & ZENMAI

Solvor Nærland
5055 Bergen
www.shibali.com

KICHIKO

Hilde Schyttelvik
3474 Åros
3128 3689 / 911 89 068
www.kichiko.com

SAKURA

Mildrid & Sverre Kjøbli
7760 Snåsa
7415 2816
skjobl@online.no

HEIKI

Terje Tomtum
2451 Rena
916 02 37

AIKO

Else Hultgren
7029 Trondheim
954 93 804
elsehult@online.no

AIKO & IMOUTO

Sandra Janzsó
0350 Oslo
473 99 069
www.trollbolla.com

AANGENAM

Paula & Daniel Granqvist
S-70229 Örebro, Sverige
+46 19611 4251 / +46 76164 2420
www.kennelaangenaam.com

AK-INU-BA

Lisbeth Høyem & Geir Aasheim
7710 Sparbu
7416 2285 / 917 16 284
www.akinuba.no

ENERHAUGEN

Jorunn Kvalheim & Christen Lang
5035 Bergen
5595 1701 / 909 81 295
www.enerhaugen.net

HONTO-NO

Helene Nordvall
S-760 10 Bergshamra, Sverige
honto-no@etanet.se
www.shibainfo.com

ISO & KOSAME

Harriet & Torstein Gleditsch
Webmaster & Leder
1453 Bjørnemyr
torstein@gleditsch.net

KUROJO

Lise Kommissrud & Bent Jaabæk
2092 Minnesund
916 87 047
www.kurojo.com

LILLE MY & MIO

Terje Håheim & Heidi I Granodd
1727 Sarpsborg
918 25 497
terje.haheim@bragd.no

QANNIK

Christin Aarkvisla & Sverre Huse
2564 Næroset
416 18 757 / 918 54 958
christin@woff.no

SHIBATROLL

Gullborg R Knudsen & Birte Blomli
5232 Paradis
928 59 411 / 926 05 075
www.shibatroll.com

SUTAMUROKU

Lena Sonefors
S 590 54 Sturefors, Sverige
+46 70 3477 692
www.sutamuroku.com

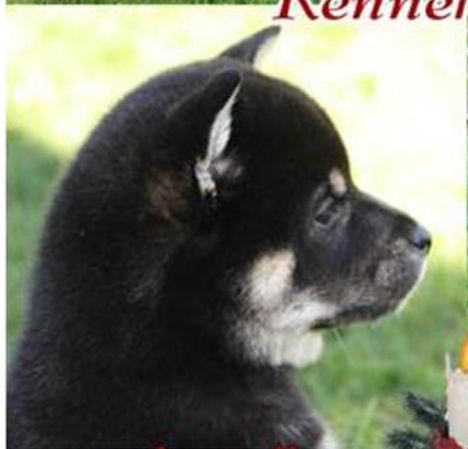
WILLEMO

Tove Nyvoll & Tom Hofslil
3160 Stokke
3333 5229 / 920 40 545
www.willemo.no

**TAKK TIL ALLE SOM KJØPTE ANDEL
I ÅRETS JULEANNONSE!**

Kennel Kichiko

*Ønsker alle en
God Jul
og
et Godt Nytt år*

UTSTILLINGSRESULTATER per 2/12-10

Salten Brukshundklubb 19/6 Biasiolo, Giuliano

Soldoggen's Ureshii Taro	1.JK 1.JKK	Tove Eggenheim
Soldoggen's Ryousuke	1.UK 2.UKK	Sollaug Hansen
Soldoggen's Tokitenku	1.UK 1.UKK CERT 1.BHK BIR	I&E Michalesen
Soldoggen's Max Mekker	1.AK 1.AKK	Sonja Pedersen
Soldoggen's Tentai Tiko	1.CHK 1.CHKK CK 2.BHK	Elsa Pedersen
Soldoggen's Utsumi Sora	1.JK 1.JKK CERT 1.BTK BIM	Paul Walle
Toyomi's Chiyoko Kira	1.JK 2.JKK	Brit Hansen
Soldoggen's Hiruko	1.CHK 1.CHKK CK 2.BTK	Pedersen/ Walle

Åsnes Og Omegn Hundeklubb 24/7 Nymark, Vigdis

Mjærumhøgda's Yu Komatsu	1.VTK 1.VTKK CK 1.BHK BIR	Lise Kommisrud
Kitune's Asa-Emiko	1.AK 1.AKK	Roar Nordberg

Karmøy Hundeklubb 24/7

Selbach, Mona K.

Ølenskjold's Baron Rag	1.UK 2.UKK	K Skjæveland
Ichiou Av Enerhaugen	1.UK 1.UKK CK 2.BHK	Trygve Søvold
Asa No Kuroteru Go Av Enerhaugen	1.AK 1.AKK CERT 1.BHK BIM	Christen Lang
Ølenskjold's Chita	1.JK 1.JKK CK 2.BTK	Arve Skjæveland
Tadako Av Enerhaugen	1.AK 1.AKK CERT 1.BTK BIR	Christen Lang

Norsk Eurasierklubb 25/7 Mery, Chantal

Mjærumhøgda's Yu Komatsu	1.VTK 1.VTKK CK 1.BHK BIR	Lise Kommisrud
Noven's Chichibu	2.JK	Pedersen/Franc
Kitune's Asa-Emiko	1.AK 1.AKK	Roar Nordberg
Mjøstrollets Bara Tasai	1.AK 2.AKK	P&K Pedersen

Irsk Ulvehundklubb Norge 31/7 Foss, Arne

Beniichi Av Bjødnatun	1.AK 1.AKK CERT 1.BHK BIR	Ingrid Kvitberg
Najanin's Kiri Musome	.AK KIP	Ingrid Kvitberg

Norsk Terrier Klub 1/8 Leenen, Theo

Najanin's Kiri Musome	1.AK 1.AKK CERT 1.BTK BIR	Ingrid Kvitberg
-----------------------	---------------------------	-----------------

Vågan Hundeklubb 7/8 Liljeqvist, Liz-Beth C

Soldoggen's Ureshii Taro	0.JK	Tove Eggenheim
Soldoggen's Tokitenku	1.UK 1.UKK CERT 2.BHK	I&E Michalesen
Soldoggen's Ryousuke	1.UK 2.UKK	Sollaug Hansen
Soldoggen's Tentai Tiko	1.CHK 1.CHKK CK 1.BHK BIR	Elsa Pedersen
Noven's Pi-Tadaaki	1.AK 1.AKK CERT 3.BTK	Bengt Eggen
Soldoggen's Hiruko	1.CHK 3.CHKK CK 4.BTK	Pedersen/ Walle
Nattfjåriilen Betsu Mikata	1.CHK 1.CHKK CK 1.BTK BIM	TL Strand /P Walle
Soldoggen's Ichi Aki-Kaze	1.CHK 2.CHKK CK 2.BTK	Paul Walle

Vestvågøy Hundeklubb 8/8 Hansen, Kari Granaas

Soldoggen's Tokitenku	1.UK 1.UKK CERT 1.BHK BIM	I&E Michalesen
Soldoggen's Ryousuke	1.UK 2.UKK	Sollaug Hansen
Soldoggen's Tentai Tiko	1.CHK 1.CHKK CK 2.BHK	Elsa Pedersen
Noven's Pi-Tadaaki	1.AK 1.AKK CERT 4.BTK	Bengt Eggen
Nattfjåriilen Betsu Mikata	1.CHK 3.CHKK CK 3.BTK	TL Strand /P Walle
Soldoggen's Hiruko	1.CHK 2.CHKK CK 2.BTK	Pedersen/ Walle
Soldoggen's Ichi Aki-Kaze	1.CHK 1.CHKK CK 1.BTK BIR	Paul Walle

Norsk Kennel Klub 14/8 Granheim, Torbjørn

Shibatroll's Cody	2.JK	Magnus Guldhaug
Ryuukuro Av Enerhaugen	1.JK 1.JKK CK 4.BHK	Sigurd Nordal
Soldoggen's Tokitenku	1.UK 1.UKK CERT 1.BHK CACIB BIM	I&E Michalesen
Shibatroll's Balder	1.UK 2.UKK	Tone Jåtten
Unas Lord Arco	1.AK 1.AKK CK	R&R Ulvund
Soldoggen's Jet Lee	1.AK 2.AKK CK	Anette Kristiansen
Takahiro Av Enerhaugen	1.AK 3.AKK	Aud Inger Hembre
Negi-Inu's Li-Ko Kokunan	2.AK	M & F Algarheim
Artic Trail's Benito	1.CHK 1.CHKK CK 2.BHK R.CACIB	Timonen, Maija-Liisa
Asa No Kuroteru Go Av Enerhaugen	1.CHK 3.CHKK CK	Christen Lang
Soldoggen's Hirohito	1.CHK 2.CHKK CK 3.BHK	T L Strand /P Walle
Mjærumhøgda's Yu Komatsu	1.VTK	Lise Kommisrud
Mjærumhøgda's Naganobu	1.VTK	Laila Nagel
Ølenskjold's Chita	1.JK 1.JKK	Arve Skjæveland
Noven's Chichibu	1.JK 2.JKK	Pedersen/Franc

Ryuukuroyuri Av Enerhaugen	2.JK	Bent Jaabæk
Unas Rose From A Virgin	0.UK	U&A Rimstad
Negi-Inu's Li-Ko Kurojo	1.AK 4.AKK	Lise Kommisrud
Kitune's Asa-Emiko	1.AK 3.AKK	Roar Nordberg
Soldoggen's Fushigi	1.AK 2.AKK CK	P&K Pedersen
Benihidehime Av Enerhaugen	1.AK 1.AKK CERT 2.BTK R.CACIB	Jorunn Kvalheim
Tatsumaki's Akihime	1.CHK 2.CHKK CK 3.BTK	Laila Nagel
Tadako Av Enerhaugen	1.CHK 3.CHKK CK 4.BTK	Christen Lang
Nattfjærilen Betsu Mikata	1.CHK 1.CHKK CK 1.BTK CACIB BIR	TL Strand /P Walle
Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo	1.VTK 1.VTKK CK	Ulleberg-Bøhmer

Norsk Kennel Klub 15/8 Campell, Ralf

Ryuukuro Av Enerhaugen	1.JK 1.JKK	Sigurd Nordal
Shibatroll's Cody	1.JK 2.JKK	Magnus Guldhaug
Najanin's Mio-Chan	0.JK	Ailin Sunde
Shibatroll's Balder	0.UK	Tone Jåtten
Soldoggen's Tokitenku	1.UK 1.UKK CK 3.BHK	I&E Michalesen
Takahiro Av Enerhaugen	1.AK 1.AKK CERT 2.BHK R.CACIB	Aud Inger Hembre
Soldoggen's Jet Lee	2.AK	Anette Kristiansen
Negi-Inu's Li-Ko Kokunan	2.AK	M & F Algarheim
Asa No Kuroteru Go Av Enerhaugen	1.CHK 2.CHKK CK 4.BHK	Christen Lang
Artic Trail's Benito	1.CHK 1.CHKK CK 1.BHK CACIB BIM	Timonen, Maija-Liisa
Soldoggen's Hirohito	1.CHK 3.CHKK CK	T L Strand /P Walle
Mjærumhøgda's Naganobu	1.VTK 1.VTKK HP	Laila Nagel
Ølenskjold's Chita	1.UK 1.UKK CERT 2.BTK R.CACIB	Arve Skjæveland
Kitune's Asa-Emiko	1.AK 2.AKK	Roar Nordberg
Benihidehime Av Enerhaugen	1.CHK 1.CHKK CK 1.BTK CACIB BIR	Jorunn Kvalheim
Unas Blackie	1.AK 1.AKK	Cathe Frankrig
Tadako Av Enerhaugen	1.CHK 2.CHKK CK 3.BTK	Christen Lang
Okami's Genhime	1.CHK 3.CHKK CK 4.BTK	Helena Skoghlund
Najanin's Kimi Musome	1.CHK 9.CHKK CK	Tonje Bøe
Nattfjærilen Betsu Mikata	1.CHK 4.CHKK CK	TL Strand /P Walle
Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo	1.VTK 1.VTKK HP	Ulleberg-Bøhmer

PRO PLAN® gratulerer Friedrich Birkmar og kennel Estava Rain med fremgangene 2009!

“Paulo”

NORDCH, DKCH, INTCH & Multi Vinner, Nr. 3 Årets Hund i Sverige 2009, Nr.1 American Akita i Skandinavia og Europa 2009, 6 x All Breed Best In Show, SSUK Top Dog 2008, BIS på Norsk Vinnergalla 2008, BIS-3 Finsk Vinnerutstilling 2008, BIS-2 Dansk Vinnerutstilling 2009

Nå kommer neste generasjon!

“Sydney”

Sydney er BIS-plassert allerede ved 1 års alder!

Fremgangsrike hunder spiser PRO PLAN®!

OPTIMALISER HUNDENS TRE BESKYTTELSESSYSTEMER

Gjennom Purina's avanserte forskning, ledet av veterinærer og ernærings-eksperter, tilbyr PRO PLAN® tilpassede løsninger for hunder i alle livsstadier og livsstiler.

PRO PLAN® styrker hundens naturlige beskyttelse gjennom hele livet ved å hjelpe dens tre beskyttelsessystem med å arbeide optimalt sammen:

- Forhøyde C og E vitaminnivåer hjelper til med å bekjempe de frie radikale og støtter et sterkt immunforsvar.
- Fett, protein og karbohydrater av høy kvalitet, støtter og beskytter fordøyelsessystemet.
- Proteiner av høy kvalitet, samt Omega 3 & 6 fettsyrer, vitaminer og mineraler fremmer huden og pelsen evne til å beskytte hunden mot miljømessige påvirkninger.

SPOR ETTER PRO PLAN® I DIN FAGHANDELSBUTIKK.

Er du oppdretter og har et registrert kennelnavn?
Gå inn på www.purina-proplan.no, Kontakt Purina.
Der kan du ladde ned innmeldingsblankett for medlemskap.
Medlemskapet er kostnadsfritt og gir deg bl. a. rabatt på hundefôr!

PRO PLAN®

Forbrukerkontakt tlf. 810 00 088
e-post: forbrukerkontakt@purina.nestle.com

Rana Trekk- Og Brukshundklubb 21/8 Aune, Harald

Sheela Den Stille Fjæring	1.AK 1.AKK CERT 1.BTK BIR	John Eigil Johansen
Østbyllias Værdie Sakura	1.AK 2.AKK CK 2.BTK	Mildrid Kjøbli

Vefsn Hundeklubb 22/8 Wilberg, Leif-Herman

Sheela Den Stille Fjæring	1.AK 1.AKK	John Eigil Johansen
Østbyllias Værdie Sakura	1.AK 2.AKK	Mildrid Kjøbli

Norsk Terrier Klub 21/8 Borkowski, Tomasz

Toyomi's Chianti Ruffino I I	1.JK 1.JKK CERT 1.BHK BIM	Guro Hølland
Ramnfløya's Kita No Otenba	1.VTK 1.VTKK CK 1.BTK BIR	Bente Kittelsen

Norsk Miniaturhund Klubb 22/8 Stanton, Paul

Toyomi's Chianti Ruffino I I	1.JK 1.JKK HP	Guro Hølland
Ølenskjold's Chita	1.UK 1.UKK CERT 2.BTK	Arve Skjæveland
Ramnfløya's Kita No Otenba	1.VTK 1.VTKK CK 1.BTK BIR	Bente Kittelsen

Norsk Leonberger Klubb 28/8 Wilde, August De

Stämmlocks Fujitaro	1.AK 1.AKK CERT 2.BHK	I & B Hofflund-Nystad
Mjærumhøgda's Sachiko	1.VTK 1.VTKK CK 1.BHK BIM	Hilde Schyttelvik
Negi-Inu's Li-Qu Yoshi With Kichiko	1.AK 1.AKK CERT 2.BTK	H Schyttelvik
Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo	1.VTK 1.VTKK CK 1.BTK BIR	Ulleberg-Bøhmer

Klubben For Større Selskaph. Raser 29/8 Di Lorenzo, Antonio

Stämmlocks Fujitaro	1.AK 1.AKK CERT 1.BHK BIR	I & B Hofflund-Nystad
Mjærumhøgda's Sachiko	1.VTK 1.VTKK CK 2.BHK	Hilde Schyttelvik
Negi-Inu's Li-Qu Yoshi With Kichiko	2.CHK	H Schyttelvik
Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo	1.VTK 1.VTKK CK 1.BTK BIM	Ulleberg-Bøhmer

Trøndelag Selskaphundklubb 28/8 Rekiranta, Paula

Char-Fox	1.JK 1.JKK CERT 1.BHK BIM	Frid Bogen
Lady Nikita	1.JK 1.JKK CERT 1.BTK BIR	R&R Ulvund
Najanin's Ei Tsuki	1.AK 1.AKK CK 2.BTK	Wenche Øverland

DogVitality® vil sikre god helse i hundenes livstid

God helse starter i magen

Mambrinos Smasher ble mestvinnende labrador 2009: INT.SHOW.CH.NUCH. S(U)CH.SV-04. SV-09. NV-08.NV-09

"Bruker DogVitality®, et fantastisk produkt. Det gir skinnende pels, myke poter og hud og veldig godt for leddene. Tispene får DogVitality etter valpekull og de kommer seg utrolig raskt tilbake i full pels."

Mvh
Kari Henie
Kennel Lemony

Mest vinnende labrador 2009!

Ølenskjold's Betsy
John Aareskjold Tjøtta,
Kennel Ølenskjold

DogVitality® er godt for din hund også!

Dobbelt så effektiv!

DogVitality® med omega-3;
➔ Pels, hud, poter, allergi, ledd og immunsystem

- gir myk hud og glansfull pels
- virker mot unormal røyting
- godt mot lettere allergiplager og hudirritasjoner.
- godt for ledd og immunsystem

Dokumentert effekt!

DogVitality®
➔ Mage og tarm

- gir god fôrutnyttelse
- gir stabil mage- og tarmflora
- hemmer veksten av sykdomsbakterier
- god mot løs eller misfarget avføring

Utviklet med veterinærer
- Anbefalt av oppdrettere

Samarbeidspartner

Norsk Bearded Collie Klubb 29/8 Tuominen, Matti

Lady Nikita	2.JK	R&R Ulvund
Najanin's Ei Tsuki	0.AK	Wenche Øverland

Narvik Trekk- Og Brukshundklubb 4/9 Molin, Nils

Soldoggen's Tokitenku	1.UK 1.UKK CERT 2.BHK	I&E Michalesen
Soldoggen's Qosmos	2.AK	Mathiasen/Aarberg
Soldoggen's Jet Lee	1.AK 1.AKK	Anette Kristiansen
Soldoggen's Ryoustake	2.AK	Sollaug Hansen
Ekwär's Eisuke	1.AK 2.AKK	Kristian Backegren
Nattfjärilen Akakabuto	1.CHK 3.CHKK	T Eggenheim/ P Walle
Soldoggen's Hirohito	1.CHK 1.CHKK CK 1.BHK BIR	T L Strand /P Walle
Soldoggen's Tentai Tiko	1.CHK 2.CHKK CK 3.BHK	Elsa Pedersen
Soldoggen's Ippiki-Ookami	1.VTK 1.VTKK HP	Heidi Berg
Soldoggen's Utsumi Sora	1.JK 1.JKK CERT 1.BTK BIM	Paul Walle
Soldoggen's Watta Doozie	1.JK 2.JKK	Strand/Walle
Soldoggen's Hiruko	1.CHK 2.CHKK CK 3.BTK	Pedersen/ Walle
Soldoggen's Ichi Aki-Kaze	1.CHK 1.CHKK CK 2.BTK	Paul Walle

Norsk Berner Sennhundklubb 5/9 Hübenthal, Rodi

Soldoggen's Tokitenku	1.UK 1.UKK CERT 1.BHK BIR	I&E Michalesen
Ekwär's Eisuke	2.AK	Kristian Backegren
Soldoggen's Ryoustake	2.AK	Sollaug Hansen
Nattfjärilen Akakabuto	1.CHK 2.CHKK	T Eggenheim/ P Walle
Soldoggen's Tentai Tiko	1.CHK 1.CHKK CK 2.BHK	Elsa Pedersen
Soldoggen's Hiruko	1.CHK 1.CHKK CK 1.BTK BIM	Pedersen/ Walle

Steinkjer Hundeklubb 4/9 Bister, Soile

Char-Fox	2.JK	Frid Bogen
Toyomi's Chikai	0.JK	Jan Nilsen
Qannik's Biloksi Caddo Bastian	1.JK 1.JKK	Britt Holtan
Kitano Del Biagio	1.VTK 1.VTKK CK 1.BHK BIM	Svendsen/Holmli
Unas Tanja	1.JK 1.JKK CK 3.BTK	Sten Kjelvik
Østbylias Modige Bellami	2.AK	Sakariassen/Skjelbred
Østbylias Værdie Sakura	1.AK 2.AKK	Mildrid Kjølbi

Østbylias Yre Kinkai	1.AK 1.AKK CERT 1.BTK BIR	S&K Skjelbred
Soldoggen's Chimpira	1.VTK 1.VTKK CK 2.BTK	Høyem/Aasheim

Gudbrandsdal Hundeklubb 5/9 Klepp, Eli-Marie

Kitune's Asa-Emiko	1.AK 1.AKK CERT 1.BTK BIR	Roar Nordberg
--------------------	---------------------------	---------------

Norsk Kennel Klub Rogaland 11/9 Klindrup, Freddie

Daiichi Kuromatsu Go Av Enerhaugen	1.AK 1.AKK CERT 1.BHK CACIB BIR	Whyatt/Vatne
Beniichi Av Bjødnatun	1.AK 2.AKK	Ingrid Kvitberg
Ølenskjold's Chita	1.UK 1.UKK CK 2.BTK	Arve Skjæveland
Ølenskjold's Candy	1.UK 2.UKK HP	Sissel Senland
Chako Go Ichiokasow Av Enerhaugen	1.AK 1.AKK CERT 1.BTK CACIB BIM	Christen Lang
Benihidehime Av Enerhaugen	1.CHK 1.CHKK CK 3.BTK	Jorunn Kvalheim
Ramnfløya's Kita No Otenba	1.VTK 2.VTKK HP	Bente Kittelsen
Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo	1.VTK 1.VTKK HP	Ulleberg-Bøhmer

Bjerkvik Hundeklubb 18/9 Stafberg, Carl-Gunnar

Naotetsu Av Enerhaugen	1.AK 1.AKK CERT 2.BHK	Sandtorv/Mikkelborg
Soldoggen's Tentai Tiko	1.CHK 1.CHKK CK 1.BHK BIR	Elsa Pedersen
Soldoggen's Ippiki-Ookami	1.VTK 1.VTKK CK 3.BHK	Heidi Berg
Soldoggen's Watta Doozie	1.JK 1.JKK HP	Strand/Walle
Soldoggen's Pikayama	1.AK 1.AKK CERT 2.BTK	Camilla Rørvoll
Soldoggen's Hiruko	1.CHK 1.CHKK CK 1.BTK BIM	Pedersen/ Walle

Sortland Hundeklubb 19/9 Johansson, Karl-Erik

Soldoggen's Jet Lee	1.AK 1.AKK CERT 1.BHK BIR	Anette Kristiansen
Soldoggen's Tentai Tiko	1.CHK 1.CHKK CK 2.BHK	Elsa Pedersen
Soldoggen's Watta Doozie	1.JK 1.JKK CERT 3.BTK	Strand/Walle
Soldoggen's Pikayama	1.CHK 1.CHKK CK 1.BTK BIM	Camilla Rørvoll
Soldoggen's Hiruko	1.CHK 2.CHKK CK 2.BTK	Pedersen/ Walle

Bergens Selskaps- Og Brukshundklubb 25/9 Scheel, Kresten

Aangenaam Suntory Hibiki	1.JK 1.JKK CK 3.BHK	Christen Lang
Unas Emil I Lønneberget	1.JK 3.JKK	Brit Aarskog

Shibatroll's Colton	1.JK 2.JKK HP	Karen Tvedt
Shibatroll's Bjarg	1.UK 1.UKK CERT 1.BHK BIR	Karen Gjerde
Ølenskjold's Chiko	0.UK	C&S Fosen
Soldoggen's Ojin Tenno	1.AK 1.AKK CK 4.BHK	E&G Knudsen
Honto-No Daimaruou	1.CHK 1.CHKK CK 2.BHK	Christen Lang
Daiichi Kuromatsu Go Av Enerhaugen	2.CHK	Whyatt/Vatne
Soldoggen's Wannabe Akoya	1.JK 1.JKK	E&G Knudsen
Masako Av Enerhaugen	1.JK 2.JKK	Christen Lang
Honto-No Uchiko	1.CHK 1.CHKK CK 1.BTK BIM	Gullborg Knudsen
Chako Go Ichiokasow Av Enerhaugen	1.CHK 4.CHKK CK 4.BTK	Christen Lang
Genkou Go Shun'you Kensha	1.CHK 3.CHKK CK 3.BTK	Gullborg Knudsen
Benihidehime Av Enerhaugen	1.CHK 2.CHKK CK 2.BTK	Jorunn Kvalheim

Norsk Kennel Klub Hamar 9/10 Dondina, Paolo

Edeängs Igor	2.AK	
Unas Lord Arco	1.AK 1.AKK CERT 2.BHK R.CACIB	R&R Ulvund
Stämmlocks Fujitaro	1.CHK 1.CHKK CK 1.BHK CACIB BIR	I & B Hofflund-Nystad
Mjærumhøgda's Yu Komatsu	1.VTK 1.VTKK CK 3.BHK	Lise Kommisrud
Lady Nikita	2.JK	R&R Ulvund
Lotta	2.JK	Hildegunn Lorås
Honto-No Kiyomi	1.JK 1.JKK CK 4.BTK	Ingrid Høgvoll
Soldoggen's Fushigi	2.AK	P&K Pedersen
Negi-Inu's Li-Ko Kurojo	1.AK	Lise Kommisrud
Østbyllas Yre Kinkai	1.AK 3.AKK	S&K Skjelbred
Negi-Inu's Li-Ry Hikari	1.AK 2.AKK CK 3.BTK	Ulleberg-Bøhmer
Najanin's Misa Manami	1.AK 1.AKK CERT 1.BTK CACIB BIM	T&A Ringerike
Unas Blackie	1.AK 4.AKK	Cathe Frankrig
Sheela Den Stille Fjæring	1.AK	John Eigil Johansen
Tatsumaki's Akihime	1.CHK 1.CHKK CK 2.BTK R.CACIB	Laila Nagel
Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo	1.VTK 1.VTKK CK	Ulleberg-Bøhmer

Dr. Baddakys Fiskeolje OMEGA-3 av beste kvalitet

Et anbefalt daglig kosttilskudd for alle hunder.

Selges av veterinærer og
zooforretninger i hele landet.

Dr. Baddakys® as

www.drBaddakys.no

Pro Pet

DET NATURLIGE VALGET

www.propet.no

Norsk Kennel Klub Tromsø 16/10 Sunde, Marit

Soldoggen's Jet Lee	2.AK	Anette Kristiansen
Naotetsu Av Enerhaugen	2.AK	Sandtorv/Mikkelborg
Soldoggen's Tentai Tiko	1.CHK 1.CHKK CK 1.BHK BIR	Elsa Pedersen
Två Älvars Emiko	2.JK	
Soldoggen's Utsumi Sora	1.JK 1.JKK	Paul Walle
Nattfjärilen Bujina-Hime	3.AK	Løbakk, Anita
Soldoggen's Hiruko	2.CHK	Pedersen/ Walle
Soldoggen's Fukai Kangae	1.CHK 1.CHKK	Paul Walle

Tromsø Hundeklubb 16/10 Lang, Christen

Soldoggen's Tentai Tiko	1.CHK 2.CHKK CK 2.BHK	Elsa Pedersen
Nattfjärilen Akakabuto	1.CHK 1.CHKK CK 1.BHK BIR	T Eggenheim/ P Walle
Två Älvars Emiko	2.JK	
Datehime Av Enerhaugen	2.AK	Gunn Heatta
Nattfjärilen Bujina-Hime	2.AK	Løbakk, Anita
Soldoggen's Hiruko	1.CHK 1.CHKK CK 1.BTK BIM	Pedersen/ Walle

Norsk Miniaturhund Klubb 30/10 Janeiro, Francisco Salvador G.

Stämmlocks Fujitaro	1.CHK 1.CHKK CK 1.BHK BIR	I & B Hofflund-Nystad
Mjærumhøgda's Yu Komatsu	1.VTK 2.VTKK HP	Lise Kommisrud
Mjærumhøgda's Sachiko	1.VTK 1.VTKK CK 2.BHK	Hilde Schyttelvik
Honto-No Kiyomi	1.JK 2.JKK CK	Ingrid Høgvoll
Noven's Ebetsu Ori	1.JK 1.JKK CK	Nordberg/Eriksen
Negi-Inu's Li-Ry Hikari	1.AK 1.AKK CERT 3.BTK	Ulleberg-Bøhmer
Negi-Inu's Li-Qu Mai	1.AK 3.AKK	May Susan Bidtnes
Negi-Inu's Li-Ko Kurojo	1.AK 2.AKK CK 4.BTK	Lise Kommisrud
Negi-Inu's Li-Qu Yoshi With Kichiko	1.CHK 1.CHKK CK 1.BTK BIM	H Schyttelvik
Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo	1.VTK 1.VTKK CK 2.BTK	Ulleberg-Bøhmer

Norsk Dalmatiner Klubb 31/10 Kuzelj, Denis

Ryuukurokami Av Enerhaugen	2.JK	Hege Urdal
Stämmlocks Fujitaro	1.CHK 1.CHKK CK 1.BHK BIR	I & B Hofflund-Nystad
Mjærumhøgda's Yu Komatsu	1.VTK 1.VTKK CK 2.BHK	Lise Kommisrud
Noven's Ebetsu Ori	1.JK 1.JKK HP	Nordberg/Eriksen

Ryuukuroyuri Av Enerhaugen	1.JK 2.JKK HP	Bent Jaabæk
Negi-Inu's Li-Ry Hikari	1.AK 1.AKK CERT 1.BTK BIM	Ulleberg-Bøhmer
Negi-Inu's Li-Ko Kurojo	1.AK 2.AKK	Lise Kommisrud
Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo	1.VTK 1.VTKK HP	Ulleberg-Bøhmer

Orkdal Hundeklubb 13/11 Edh, Kenneth

Qannik's Biloksi Caddo Bastian	1.JK 2.JKK HP	Britt Holtan
Char-Fox	1.JK 1.JKK CERT 1.BHK BIR	Frid Bogen
Ølenskjold's Dai-Ichi Akiro	3.UK	Marit Elvedal
Katsumoto's Asahi	1.AK 1.AKK CK 2.BHK	Paal Østerlie
Unas Tanja	1.JK 1.JKK	Sten Kjelvik
Østbyllas Værdie Sakura	1.AK 1.AKK	Mildrid Kjølbi

Kongsberg Hundeklubb 13/11 Ulltveit-Moe, Annika

Stämmlocks Fujitaro	1.CHK 1.CHKK CK 1.BHK BIM	I & B Hofflund-Nystad
Trap Line Enshi Betty	1.JK 1.JKK CK 2.BTK	T&T Ringerike
Vanity Benitomi	1.JK 2.JKK	Andersen/Tefre
Willemo's Fuyu Chikara	1.JK 3.JKK	Johannesen/Andersen
Negi-Inu's Li-Ry Hikari	1.AK 2.AKK	Ulleberg-Bøhmer
Najanin's Misa Manami	1.AK 1.AKK CERT 1.BTK BIR	T&A Ringerike
Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo	1.VTK 1.VTKK CK 3.BTK	Ulleberg-Bøhmer

Norsk kennel klub Lillestrøm 27/11 Pehar, Tino

Najanin's Mio-Chan	1.JK 2.JKK CK 4.BHK	Ailin Sunde
Handzimesite Sen-Sei San	1.JK.1JKK CK 3.BHK	K Ushkova
Shibatroll's Cody	1.JK 3.JKK	Magnus Guldhaug
Ryuukurokami Av Enerhaugen	1.JK 4.JKK	Hege Urdal
Handzimesite L-Puredzento	1.AK 1.AKK CERT 1.BHK CACIB BIM	K Ushkova
Okami's Harukoma	2.AK	Yvonne Rinne
Daiichi Kuromatsu Go Av Enerhaugen	2.CHK	Whyatt/Vatne
Honto-No Daimarou	1.CHK 1.CHKK CK 2.BHK RES CACIB	Christen Lang
Stämmlock's Fujitaro	0	I & B Hofflund-Nystad
Mjårumhögda's Yu Komatsu	1.VET 1.VETKK CK BIM VET	Lise Kommisrud
Noven's Ebetsu Ori	1.JK 4.JKK	Nordberg/Eriksen
Ølenskjold's Emma	1.JK 1.JKK CK 2.BTK	John Aa Tjøtta

Honto-No Kiyomi	1.JK 3.JKK	Ingrid Høgvoll
Natsuhime Av Enerhagen	1.JK 2.JKK	Christen Lang
Masako Av Enerhaugen	1.UK 1.UKK CK 3.BTK RESCACIB	Christen Lang
Neg-Inu's Ly-Sa Sachiko Daiichi Kurofujihime Av Enerhaugen	2.UK 1.AK 2.AKK CK	A-G & T Røed Christen Lang
Negi-Inu's Li-Ko Kurojo	1.AK 4.AKK CK	Lise Kommisrud
Ølenskjold's Chita	1.AK 1.AKK CK	Arve Skjæveland
Negi-Inu's Li-Ry Hikari	2.AK	Ulleberg-Bøhmer
Østbylias Yre Kinkai	1.AK 3.AKK CK	S&K Skjelbred
Benihidehime Av Enerhaugen	1.CHK 3.CHKK CK	Jorunn Kvalheim
Suzuka Go Shun'You Kensha	1.CHK 1.CHKK CK 1.BTK CERT CACIB BIR	Silvia Exposito
Noven's Chujo	1.CHK 2.CHK CK 4.BTK	Pedersen/Franc
Ak-Inu-Bas Daitan Ni Akobo	1.VET 2.VETKK	Ulleberg-Bøhmer
Soldoggen's Chimpira	1.VET 1.VETKK CK BIR VET	Høyem/Aasheim

**Resultater fra utenlandske utstillinger må sendes til
Eirik Knudsen eirik@shibatroll.com for å komme med på listen!!**

ÅRETS BRUKSSHIBA

Resultater som skal være med i konkurransen
må sendes til

Eirik Knudsen eirik@shibatroll.com

senest 31. januar 2011

VENTETID

Av Gro Mandt

Det er dager med venting – og forventning – for Hime og matmor. Hime ruger på en hemmelighet, og vi er begge utålmodige etter å ta den i øyesyn. "Er ikke valpene kommet ennå?" spør naboene. "Nei, men hvilken dag som helst nå", er svaret. Og tankene mine går til den forrige valpefødselen her i huset – en helg for over 16 år siden som jeg seint vil glemme

Det var stormnatt i Bergen – etterjulsvinter mot slutten av januar. Stormkastene tok spenntak i hushjørnene, dundret i veggene og ulte gjennom husets ventiler. "Orkan i bygene" var den lakoniske meldingen fra Værvarslinga på Vestlandet. Tidlig på natta måtte jeg opp og lukke soveromsvinduet. Det stengte ute vann og vind, men kakofonien av lyder lot seg ikke dempe. Bikkjene var urolige, trodde visst huset var i ferd med å ramle sammen rundt dem. Særlig den ene tispene var rastløs. Hun lå en stund ved siden av meg. Men i neste nå var hun nede på golvet, rotet og gravde i en av kurvene, krabbet under senga, og så opp igjen til meg. Hun kavet rundt ved fotenden av senga, smågrein litt, kom og ville ligge på hodeputen min, peste og slikket meg på nesene. Halvsøvnig, oppgitt og etter hvert temmelig irritert, prøvde jeg å roe henne, klappet henne, ville ha henne til å legge seg ned og slappe av. Men der hoppet hun ned på golvet igjen. De andre bikkjene ble mer urolige av Saras vimsing, i tillegg til stormværet utenfor. "Nei, nå må du holde opp, Sara, nå må vi sove litt!" Jeg tok et bestemt tak i den vesle kroppen hennes, holdt henne fast i armkroken min. Motvillig, men tydelig sliten av sin egen oppkavethet, ble hun liggende og pese. Jeg strøk og strøk over den myke pelsen. Da var det en forferdelig mistanke gjorde meg lys våken. For det var noe som levde under hendene mine – små "kuler" inne i Saras mage beveget seg mykt og rytmisk – som lette slag av fuglevinger!

På med lyset! Jeg satte meg opp i senga og begynte å saumfare damen. Det var ikke tvil: Sara var drektig og valpingen var i gang! Tankene mine raste to måneder bakover i tid, til midten av november da Sara hadde løpetid. De klarte altså å lure meg, hun og Mischa! Og jeg som trodde jeg passet så godt på. Helt fra jeg merket den første bloddråpen hos Sara, fikk Mischa bukse på – "P-buksa" – som hadde fungert akkurat så preventivt den skulle når de andre tispene var løpske. Mischa ble til og med kontorhund, og i de mest kritiske dagene – de dagene jeg altså *trodde* var mest kritiske - var han utplassert hos en kollega. Når i all verden hadde Sara kommet "i uløkke"? Jeg rotet rundt i hukommelsen. Hadde jeg ikke vært bortreist noen dager i slutten av november? Da skulle løpetida etter alle solemerker være over, i hvert fall på tampen. Kunne det være gemalen som ikke hadde vært påpasselig nok? At de to skyldige var svært så interessert i hverandre under løpetida, var det ingen tvil om. Sara, som var en utpreget feminin liten Apso-dame, mobiliserte alle sin arts forførelseskunster. Før hun kom i min varetakt, hadde hun hatt flere valpekull, så hun visste hvordan tingene skulle gjøres! Ustanselig innbød hun til lek, og gjorde seg til for guttevalpen på alle tenkelige måter. Der i gården var

det ingen avvisning av Mischas maskuline tilnærming, noe han var vant til fra de andre tispene i Apso-flokkken. Damen hadde altså rett og slett forført den unge og uerfarne kavaleren – som selvsagt hadde vært mer enn villig! Rundt juletider hadde jeg nok registrert at Sara var blitt litt rundere. Så fint, tenkte jeg, for hun var svært tynn da hun kom til meg på ettersommeren. Hun gikk litt tyngre i trappa også, noe jeg ikke la særlig vekt på, for trappa er både lang og bratt. Ikke rart bikkja hadde vært glupsk i matfatet den siste tida – hun skulle jo hatt ekstra næringsrik kost mens hun gikk drektig!

Det ble ikke my søvn resten av stormnatta. Tankene svirret rundt mitt nye problem. Jeg hadde jo ikke forberedt noe til valpingen! Hadde jeg det utstyret som trengtes? Hvilke avtaler måtte jeg avlyse? For jeg kunne jo ikke la den fødende være alene! Og jeg som hadde en fullspekket timeplan i vårmånedene – nå måtte jeg også passe inn stell av valper og i tidas fylde sørge for gode hjem til dem. Men verst av alt: tispene var ikke min! Jeg var bare fostermor for Sara mens eieren oppholdt seg i utlandet noen år. Hvilke formelle floker måtte jeg løse i den forbindelse? Nåja, prøvde jeg å trøste meg selv: eieren er mangeårig oppdretter – hun har sikkert (???) selv vært ute for tjuvparring. Og når galt skal være, funderte jeg videre, denne alliansen er kanskje ikke så dum! Den blivende pappaen var innkjøpt for å passe til mine egne tisper, og Sara var etter de samme linjene som dem. Men redsel og gru: hvordan ville resten av familien motta nyheten om den firbeinte familieførøkelsen? Jeg fikk jo til stadighet høre at jeg hadde samlet alt for mange bikkjer i huset!

Lørdagen opprant våt og grå. Vinden hadde løyet litt, men mer uvær var i vente. De andre Apsoene fulgte storøyd med i forberedelsene til Saras nedkomst. To av tispene hadde vært gjennom det selv. Skjønte de hva som var i ferd med å skje? Alle rutiner var omsnudd – tida var ikke annet enn venting. Jeg rigget til en valpekasse, fant fram bunker med aviser, gamle håndklær, vekt og andre remedier som jeg husket fra de tidligere valpefødsleene jeg hadde hatt hånd om. Først utpå ettermiddagen var det forandring å spore hos Sara. Veene var begynt, men hun hadde sin egen mening om hvor valpingen skulle foregå. Valpekassa huet henne ikke, og ikke ville hun være på badet med varmekabler i golvet. I stedet vandret hun rundt i gangen, mer og mer stresset. Jeg fulgte etter, prøvde å overtale henne til å bruke det lune hiet jeg hadde gjort i stand, samtidig som jeg måtte holde de andre bikkjene på betryggende avstand.

Så skjedde det noe! Lent mot dørkarmen fødte Sara den første valpen, og jeg styrtet til for å hjelpe. Hadde jo lest i diverse bøker hvor viktig det er at fødselshjelperen renser valpens luftveger, og passer på at tispene ikke river i og sliter i navlestrengen osv, osv. Men Sara insisterte på at her var *hun* den mest erfarne – kjære, hun hadde da tatt seg av mange flere nyfødte valper enn den klønete jordmora hadde gjort! Før jeg fikk sukk for meg, hadde hun tygget over navlestrengen og slukt morkaken. Nå fikk jeg aller nådigst lov å eskortere mor og barn til valpekassa. Hun slikket og puslet om den lille, og ble veldig betenkt da jeg et øyeblikk tok valpen fra henne for å veie den. Det var en liten hanne, svart med pels som silkeblank speilfløyel, og hvite sokker og hvit i brystet – som snytt ut av nesa på far sin. I fellesskap fikk Sara og jeg lagt veslegutten til pattene hennes, og den nybakte mammaen tok en velfortjent hvil mens prinsen suttet i seg sitt første måltid.

Det tok tid før den neste valpen meldte sin ankomst. Av og til skjelnet jeg en bevegelse i Saras buk. Hun var tydelig sliten –hun var ingen ungdom, og jeg begynte å frykte komplikasjoner. Det var like før jeg ringte veterinærvakta, men da begynte noe å skje igjen, og nå gikk det fort. I løpet av den neste timen lå to valper til og pattet grådig – en tisper og en hanne, begge tofarget svarte og hvite. Nå var Saras mage slunken igjen og ingenting tydet på at flere små var i vente. Nødførtig, men svært motvillig var Sara en lynrask tur utomhus på naturens vegne. Hun slurpet i seg en porsjon lunken havresuppe med druesukker, og på komfyren putret en høne som passende barselkost. Freden hadde senket seg innomhus, og det ga en helt spesiell følelse å vite at tre nyfødte valpeknøtt lå lunt og trygt i valpekassen hos en omsorgfull valpemor.

De andre tispene var veldig nysgjerrig på alle lydene og de nye luktene. Særlig Saska, den eldste tispene min, var interessert. Hun mente alle nye, små valper var hennes egne, og i dette tilfellet var hun jo deres kjædelige tante – hun og Sara var halvsøsken. Men Sara sa klart ifra at hun ikke ville ha noen innblanding i barnestellet på lenge ennå. Hun lå der og så svært så fornøyd og selvbevisst ut. Jeg begynte å mistenke at hun hadde sørget for å bli dregtig fordi hun rett og slett ville ha sin egen lille familie her i den nye flokken! Var det

kanskje en bevisst handling for å klatre på den interne rangstigen? Ved å bli Moder hadde hun jo økt statusen sin – var blitt Alfatispe.

I ettertid står denne helgen for meg i et uvirkelighetens skjær. Vi våknet søndag morgen til nyheten om at Bergensområdet hadde opplevd det verste uværet i manns minne. Overalt hadde trær blåst overende, mange steder var ledninger blitt revet ned, strømmen var borte i flere bydeler, og gatelangs lå takstein strødd. En oljeplattform var kommet på rek og hadde nær støtt sammen med Puddefjordsbroen – en av byens viktigste ferdselsårer. Halvt i ørske etter forrige døgns ”valpevake” ruslet jeg tur med bikkjene og så på ødeleggelsene.

Nå – så mange år etterpå – var altså en ny valpefødsel på gang i heimen. Til tross for at begivenheten var planlagt denne gangen, og mye bedre forberedt, var spenningen like stor, og ventingen like langtekkelig. Men nå sto to erfarne ”jordmødre” klare til å gi en hjelpende hånd når behovet meldte seg, og det var med på å senke stressnivået mange hakk! Så var det bare å vente enda en stund Og endelig – på St.Hans dagen ble Himes hemmelighet avslørt. Da så én valp - en liten prinsesse - dagens lys! Så stor takk til Guri og Solvor for praktisk og moralsk hjelp og støtte under fødselen og etterpå! Og hvordan det er gått med enebarnet – se det er en annen historie!

Tema oppdrett: **VALG AV HANNHUND**

Tekst: Inger Handegård hentet fra Hundesport 11/12-2009

(Artikkelen er en del av Hundesports temanummer om oppdrett, nr 11/12-2009. Alle oppdrettere og alle som har hunder de vurderer å bruke i avl, bør lese dette temanummeret!)

Utgangspunktet er at du er den stolte eier av en vakker og trivelig tisper. Np kan du godt tenke deg et valpekull etter denne tisper. Da kommer det vanskelige spørsmålet: Hvor og hvordan skal du finne en passende partner?

Er tisper bedre enn gjennomsnittet for rasen?

Start med deg selv og prøv å se tisper di med objektive øyne. Først da kan du se tisper sterke og svake sider og på den måten prøve å finne en hannhund som forsterker de gode sidene og som forhåpentligvis kan forbedre de svakere sidene. For alle hunder has svake sider, selv de beste! Men uansett hvor god hannhunden er så klarer den ikke å rette opp alle de feil og svakheter som en dårlig tisper har. Skal resultatet bli bra må både tisper og hannhunden ha noe godt å bidra med og helst bør begge være bedre enn gjennomsnittet for rasen.

Gemytt og helse må alltid prioriteres når man skal vurdere om en tisper skal ha valper eller ikke. Eksteriøre detalj er som en høyt båret hale er å regne som en bagatell fremfor mentale svakheter som innvirker på hundens evne til å fungere i en familie og i vårt urbane samfunn. Det samme gjelder hundens helse. Bruksegenskaper er viktige for de rasene som skal kunne utføre et arbeid.

Hva er raseklubbens minstekrav?

Sett deg inn i de minstekravene som raseklubben stiller for å få formidlet valper gjennom klubbens valpeformidling. Disse kravene kan variere veldig fra rase til rase og fra klubb til klubb. At du følger de avlsanbefalingene klubben stiller og formidler valpene dine gjennom klubbens valpeformidling, er en trygghet for både deg som fersk oppdretter og for kommende valpekjøpere. Vær klar over at de fleste klubbene har krav om at foreldredyrene skal ha oppnådd krav til premieringer og være helseundersøkt før tisper pares.

I tillegg til raseklubbens minstekrav har også NKK krav til avlsdyrene for at valpene skal kunne registreres i NKK. I grove trekk så er det krav om at begge foreldredyrene skal være registrert i NKK eller anerkjent utenlandsk register, de skal være ID-merket og ingen av foreldredyrene skal ha sterk grad HD eller AD (E). For mange raser er det et krav om at foreldredyrene skal ha kjent HD og AD-status. Liste over de rasene dette gjelder finner du på www.nkk.no Hunder etter foreldredyr med sterk grad HD (E) får automatisk avlssperre i NKK. Dette selv om hunden skulle vise seg å være HD-fri.

Hva med tisper foreldre, søsken og tidligere avkom?

Det er ikke nok at din tisper er verdens beste. Dersom det viser seg at en av tisper nære slektninger har utviklet en alvorlig, arvelig sykdom eller at

forekomsten av alvorlige sykdommer hos tispas nære slektninger er for høy, kan det hende at din tise ikke bør avles på selv om hun er sunnheten selv. Som eksempel kan din tise være fri for hoftefeil (HD), men dersom alle hennes søsken har store problemer med sine hofter og hun er den eneste som er fri, så er sjansen stor for at din tise bærer på mange gener for hoftefeil som hun vil kunne gi videre til sine avkom. Når det gjelder akkurat HD vil kennelklubbens nye HD-index være et godt hjelpemiddel for å kunne vurdere akkurat denne ene sykdommen. Forutsetningen er at din rase har en så stor andel HD-undersøkte hunder at det er regnet ut en HD-index for rasen.

Et annet eksempel er dersom en av foreldrene til din hund har fått påvist øyesykdommen PRA som fører til blindhet. Siden sykdommen PRA som regel nedarves ressesivt medfører det at alle avkom etter du syke hunden, inkludert din tise, er bærer av denne sykdommen og bør derfor ikke brukes i avl. Dette er surt for dem det rammer, men er til rasens beste på lang sikt!

Søk hjelp hos raseklubben, oppdretter av tispa og andre erfarne oppdrettere

Raseklubben har en god oversikt over hvilke egenskaper som bør vektlegges når det gjelder den rasen du har. Mange klubber har også et eget avlsråd som hjelper til med å velge hannhund. En forutsetning for å kunne få god hjelp er at du er ærlig når du presenterer tispa di. Sett opp en oversikt over hennes sterkeste og svakeste sider. Det er vanskelig å være ærlig, men prøv ikke å skjule noe. Kom gjerne også med ønsker dersom det er en eller flere spesielle egenskaper du ønsker at hannhunden skal hå. Ta kontakt i god tid før tispa løper. Ringer du først den dagen tispa de viser de første tegn på løpetid kan du ikke regne med å få hjelp.

Oppdretter er den som best kjenner kullet tispa kommer fra og hennes nære slektninger. Oppdretter kan også sitte med verdifull informasjon om linjene som raseklubben kanskje ikke har. Det kan være alt fra bittfeil til navlebrokk, fra eksteriøre svakheter til mentale svakheter. Svakheter som ikke utelukker tispa di for bruk i avl, men svakheter du ikke bør doble på. Ta derfor kontakt med oppdretter og spør om det er spesielle ting du bør være klar over når du skal velge hannhund. Ta et eksempel. I kullet som tispa di kommer fra var to av valpene født med åpen gane og disse ble derfor avlivet som nyfødte. Det er litt usikkert hvordan denne defekten nedarves, men det er ikke spesielt lurt å bruke en hannhund som selv har gitt denne defekten til sine valper eller som selv kommer fra et kull der denne defekten finnes.

Dersom tispas oppdretter er uerfaren og raseklubben ikke har avlsråd, bør du kontakte en erfaren oppdretter og spørre om det er mulig å få hjelp. Ikke alle oppdrettere er like velvillige til å hjelpe andre, men oppdrettere som har stor interesse for rasens ve og vel, vil som regel hjelpe deg. Vær klar over at det ønsket du har til hannhund i forkant av din forespørsel, kanskje ikke stemmer overens med det forslag til hannhund du får av andre!

Unngå matadoravl

Det er viktig at ikke mange bruker den samme hannen. Dersom kun et fåtall hanner blir brukt i avl, får man et stort problem i rasen på sikt med matadoravl. Matadoravl betyr at en eller noen få hanner blir far til en stor prosent av valpene som blir født. Dette kan virkelig skape problemer for en rase i løpet av få generasjoner! Det går bra den første generasjonen, men når man skal finne parter til neste generasjon, oppdager man at det er vanskelig å finne avlsdyr som er ubeslektet. Resultatet er at innavlsprosenten øker, og faren for at man dobler på defektgener øker drastisk. Alle hunder, uansett hvor friske og velskapt de måtte være, bærer på minst ett defektgen, som regel bærer de langt flere.

Grensen for matadoravl defineres som at en hannhund maks kan være far til 5 prosent av de registrerte valpene i en rase i en femårsperiode. Dersom rasen har et årlig registreringstall på ca. 500, vil det registreres ca 2 500 valper av denne rasen i løpet av en femårsperiode. Da skal en og samme hannhund av denne rasen maks være far til 125 valper. Alt over dette betyr at hannen er en avlsmatador. Er det årlige registreringstallet på 250 valper, settes grensen for matadoravl på knappe 65 valper.

Sjekk innavlsgrad på Dogweb

Innavl er avl der foreldredyrene er mer i slekt med hverandre enn gjennomsnittet i rasen. Når du har funnet en aktuell hannhund som du vil se nærmere på, kan du sjekke innavlsgraden. Dersom både hannhunden og tisper er registrert i NKKs database, Dogweb, kan du enkelt lage en fiktiv stamtavle på det planlagte kullet og få opp innavlsgraden ved hjelp av noen tastetrykk. Gå inn på www.nkk.no. Velg Min side. Logg deg inn og velg så Dogweb. Alle som er medlem i en klubb som er samarbeidende med NKK, har gratis tilgang til Dogweb.

Start med å søke opp tisper di. Velg stamtavle og så fiktiv stamtavle. Nå må du søke opp den hannhunden du har tenkt å bruke. Når du har funnet den, velger du for eksempel en åttegenerasjons stamtavle og merker av at du vil ha opplysninger om innavl. Dersom hannhunden du velger gir valper med en innavlsgrad på 6,25 eller mer, bør du virkelig tenke deg godt om. 6,25 er den innavlsgraden som genetikere anbefaler som en absolutt øvre grense. Som fersk oppdretter bør du velge en innavlsgrad som er betydelig mindre enn dette. Grunnen er at ved innavl dobler du på både de positive og de negative egenskapene som hundene har. De fleste sykdommer og defekter nedarves ressesivt. Dette betyr at foreldredyrene selv ikke viser at de har gener for denne svakheten, men valpene kan bli syke eller få defekter dersom de får genet i dobbel dose fra både far og mor. Er hundene i slekt øker sjansen for at de har det samme defektgenet betydelig.

Advarsel: Enkelte hunder har en ufullstendig stamtavle i Dogweb, eller en og samme hund står registrert med forskjellige registreringsnumre. Dette kan føre til at du får opp en mye lavere innavlsgrad enn det som er den reelle. Spesielt gjelder dette importerte hunder eller norske hunder som har blitt brukt i avl i

utlandet. Ta derfor en papirutskrift av den fiktive stamtavlen og fyll inn de manglende opplysningene. Sjekk så at hunder som går igjen på stamtavlen står oppført med samme registrerings-nummer alle steder. Du kan med letthet regne ut innavlsgraden manuelt, noe som beskrives i boka "Genetikk, avl og oppdrett" av Astrid Indrebø. Denne kan kjøpes i NKKs nettbutikk, og er en bok alle oppdrettere og hannhundeiere bør ha!

Enkelte egenskaper skal alltid prioriteres på topp.

Det gjelder spesielt gemytt og helse.

De egenskapene skal du aldri gå på akkord med

Hvilke egenskaper vil du prioritere?

Enkelte egenskaper skal alltid prioriteres på topp. Det gjelder spesielt gemytt og helse. De egenskapene skal du aldri gå på akkord med. Som oppdretter bør du gjøre et valg over hvilke øvrige egenskaper du vil prioritere i ditt oppdrett. Prioriterer du topp bruksegenskaper fremfor et topp eksteriør? Prioriterer du korrekt størrelse fremfor en spesiell pelsfarge? Valgene er mange. Ingen kan forutsi hvordan resultatet av en kombinasjon vil bli, men gjennom å sette seg mest mulig inn i de ulike egenskapene og hvordan de nedarves, kan du drive med litt "kvalifisert gjetting". Det er ikke mulig å prioritere alle egenskaper når du skal gjøre en kombinasjon, men du bør sette deg noen minstekrav som begge foreldredyrene bør oppfylle.

Strengere krav til hannhunden

Siden en hann kan bli far til langt flere kull enn ei tisper, kan vi sette litt strengere krav til hannene enn til tispene. Men husk at utvalget må ikke være så strengt at resultatet blir matadorav! Det er viktig at hannen er kjernesunn og er trivelig mentalt. Dessuten bør han være sterk der tisper er svake, og omvendt. For eksempel: Dersom tisper er litt i største laget i forhold til rasestandarden, bør du velge en hann som har korrekt størrelse og som også har foreldre, søsken og avkom med mest mulig korrekt størrelse. Dersom du velger en hann som er litt for liten i forhold til standarden, er det vanligvis ikke så enkelt at valpene blir noe midt i mellom sine foreldre. Da vil noen bli for store, mens andre blir for små. Noen vil trolig også bli korrekt store, men sjansen for å få mange valper med korrekt størrelse er størst dersom hannen og mange av hans nære slektninger har korrekt størrelse. Slik går du igjennom egenskap for egenskap, både sunnhetsmessig, mentalt, eksteriørt og bruksmessig.

En hann som har avkom å vise til, eller som har mange søsken som er premierte på prøve og/eller utstilling, vil ofte kunne gi deg bedre svar på hvilke egenskaper han bærer, enn en hann som du vet svært lite om. Men unge, lovende hanner bør også brukes i avl på et par tisper slik at de får mulighet til å vise hva de står for avlsmessig. Så kan de beste av dem få noen kull til senere når de første avkommene har vist hva de står for.

Championtitler er ikke arvelige - det er hundens egenskaper som nedarves

Hanner med imponerende titler blir ofte far til en uforholdsmessig stor prosent av valpene. Det samme gjelder importere. Igjen oppstår problemet med matadoravl og innavl. Når det gjelder importene vet vi ofte lite om nære slektninger og tidligere avkom. At man ikke vet noe om importene betyr ikke at alt er bare bra. Bruk dem med forsiktighet og fornuft til man kan vurdere avkommet.

Skal oppdretterens økonomi og arbeidssituasjon være avgjørende for valg av hannhund?

Dersom den viktigste egenskapen hannhund skal ha, er hvor den bor eller hvem som eier den, er du på tynn is. Dersom du velger en hannhund nær deg, fordi det koster mer å reise litt lenger eller du velger å ikke bruke en feriedag eller to på å reise til den beste hannhunden, bør du kanskje revurdere om du virkelig skal bli oppdretter. Det er svært sjelden at den eneste hannhunden av samme rase som bor nær deg er den hannen som passer din tisper best... Det samme gjelder dersom du velger en hannhund fremfor en annen, fordi den ene har feil eier eller fordi den ene hannhunden er noen hundrelapper billigere i bruk enn den andre.

Hannhundeierens ansvar

Som hannhundeier skal du lære deg å kunne si nei. Mange hannhundeiere har opplevd å få forespørsler om bruk i avl som ikke helt følger de anbefalingene som NKK og raseklubben setter. Det kan være fristende å si ja for at yndlingen skal bli pappa til noen søte små, og slik at du får noen kroner inn på krapylet. Men dette kan være surt tjente kroner... Dersom du senere får høre at valpene ikke ble registrert, ikke ble tatt vare på slik de burde, at valpene ble syke eller utviklet atferdsproblemer eller ikke ser ut i måneskinn, da er det ikke så morsomt å være hannhundeier lenger. For selvsagt er det hannens feil dersom noe går galt!

Hundeoppdrett - en kunst og en livsstil

For å lykkes med hundeoppdrett må man klare å kombinere kunnskaper med intuisjon og evnen til å se og forutse kombinasjoner. Dessuten er man avhengig av en viss porsjon flaks. Alle oppdrettere vil før eller senere oppleve å få valper som blir syke, som ikke oppfører seg slik som man ønsker eller som ikke vil kunne forsvare familiens ære i utstillingsringen. Kunsten er å lære av feilene sine, slik at kvaliteten på oppdrettet stadig blir bedre. En seriøs oppdretter har ikke som mål å oppdrette noen få stjerner, mens resten av oppdrettet er middelmådig. Først når en stor prosent av de valpene man oppdretter holder høy kvalitet, er friske og trivelige og fungerer i de familiene de kommer til, har man lykkes som oppdretter.

Norsk Kennel Klubs Oppdretterskole

Oppdretterskolen ble startet i 2008 og er en landsdekkende satsning fra Norsk Kennel Klub. Kursene arrangeres i regi av NKKs regioner. Målsetningen er at **alle** skal kunne lære mye på disse kursene, enten man er helt fersk og har et ønske om en gang å begynne med oppdrett, om man er hannhundeier og ønsker å lære mer om genetikk og avl – eller om man har lang erfaring som oppdretter.

Sentralt i NKKs avlsstrategi står bevisstgjøring av oppdrettere gjennom utdanning og opplæring. Vi ønsker å fokusere på kunnskap, samarbeid, åpenhet og respekt blant oppdrettere og hundeeiere. På denne måten vil vi arbeide for vår målsetning i hundeavl: *Funksjonelt friske hunder, med en rasetyrisk konstruksjon og mentalitet, hunder som kan leve et langt og sunt liv til glede for seg selv, sine eiere og samfunnet.* NKK mener at strenge registreringsrestriksjoner basert på en rekke forbud og påbud ikke nødvendigvis er den rette veien å gå for å nå denne målsetningen. Vi ønsker å satse på økt kunnskap og på ansvarliggjøring av den enkelte oppdretter og hannhundeier. Etisk tenking i hundeavl står sentralt i NKK. Vår visjon er at vi gjennom en inkluderende avlsstrategi som bygger på opplæring, kunnskap og respekt skal avle Europas sunneste hunder NKKs Oppdretterskole er et viktig bidrag i denne satsningen.

Kursene vil bli bygget opp etter noe av den samme malen som den svært populære kursserien Hund og Helse mot 2000. Oppdretterskolen består av 2 helgekurs som holdes på 11 steder rundt om i landet, i regi av NKKs regioner.

En klok mann (eller kanskje det var en kvinne?) sa engang: *"Never change a winning team!"* Kursserien Hund og Helse mot 2000 var svært populær, og vi har fått en rekke forespørsler fra hundeeiere, oppdrettere og klubber over hele landet om nye kurs med tilsvarende team. Jeg er derfor svært glad for

at jeg også denne gangen har fått med meg Hilde Bremnes, tidligere veterinærkonsulent i NKK og nåværende seksjonssjef i Mattilsynet. Mange vil huske henne som en inspirerende og kunnskapsrik foredragsholder. Det er en glede å få holde kurs sammen med Hilde igjen!

Vi holder 4 kurs per år. Dette innebærer at det vil gå ca 1 ½ år mellom de to kursene på hvert sted. Hvis du synes det er for lenge å vente til Oppdretterskolen kommer til din region, er du selvsagt velkommen til å delta på kurset i en annen region. Hundefolk er jo vant til å reise – enten det dreier seg om å delta i konkurranser eller på andre aktiviteter. Kursserien avsluttes høsten 2013.

Kursene annonseres i Hundesport og på de ulike regionenes web-side. Påmelding til kursene kan du gjøre til den regionen som arrangerer kurset. Det har vært svært stor påmelding på de kursene vi har hatt i 2008 og 2009, opptil 170 deltagere enkelte steder. Likevel er det ikke alle som har fått komme med pga lokalets størrelse. Vi har derfor anbefalt regionene å skaffe store lokaler slik at alle som ønsker kan få være med. *Vi anbefaler deg likevel å melde deg på i god tid!*

For Norsk Kennel Klub er det viktig at flest mulig får anledning til å delta på kursene. Kursavgiften er derfor satt svært lavt: **kr 650** pr kurshelg. Basis for kurset er boken *Genetikk, Avl og Oppdrett*, 3. utgave, utgitt av NKK i 2005. Boken kan kjøpes på kurset.

Vi lover at NKKs Oppdretterskole vil bestå av spennende, humorfylte, inspirerende og kunnskapsrike kurs!

Januar 2010
Astrid Indrebø,
veterinær fagsjef i Norsk Kennel Klub, leder av NKKs Helseavdeling

Forelesere: Hilde Bremnes og Astrid Indrebo

Kurs 1 omhandler grunnleggende genetikk og avl, seleksjon og kombinasjon av avlsdyr, vektlegging av egenskaper hos hunden og rasen, bruk av resultater fra screeningundersøkelser, DNA-tester etc. Etikk, helse og helhetstenkning vil stå sentralt.

I **Kurs 2** tar vi for oss praktiske forhold rundt oppdrett – fra paring, fødsel og frem til valpene er levert. Helse og sykdom hos tisper og valper vil bli nøye gjennomgått. Hva er normalt i forbindelse med fødselen – og når bør jeg kontakte dyrlegen? Hva kan jeg gjøre for å redde livet til slappe valper hvis tisper er syke? Hvilket ansvar har en oppdretter overfor valpene og valpekjøperne? Dette er bare noen av de mange temaene vi vil ta for oss på dette kurset.

Det er fullt mulig å ta kurs 2 før kurs 1; for å få fullt utbytte av kursserien anbefaler vi imidlertid at du i så fall tar kurs 1 ved en senere anledning.

Foreløpig oversikt over kurssteder og tider

Region	Kurs 1	Kurs 2
Nordvestlandet	11.-12.10.08	06.-07.02.10
Trøndelag	1.-2.11.08	06.-07.03.10
Troms/Finmark	28.-29.03.09	30.-31.10.10
Vestfold/Buskerud/Telemark	18.-19.04.09	16.-17.10.10
Hedmark/Oppland	10.-11.10.09	Vår 2011
Hordaland	14.-15.11.09	Vår 2011
Østfold	Høst 2011	Vår 2013
Rogaland	Høst 2011	Vår 2013
Agder	Vår 2012	Høst 2013
Nordland	Vår 2012	Høst 2012
Oslo/Akershus	Høst 2012	Høst 2013

Kursene vil bli annonsert i Hundesport, på www.nkk.no
og på de respektive regionenes web-sider
Meld deg på i god tid!

Disse kursene anbefales på det sterkeste for alle som er oppdrettere eller som har hunder de vurderer å bruke i avl. Både tisper og hannhundeiere vil ha stort utbytte av å delta på disse kursene. Følg med på www.nkk.no for oppdatert liste over arrangørsteder og datoer!

Tonje Helene Bøe
Heggveien, 3340 Åmot
Telefon: 32 78 57 83 Mobil: 938 61 055
thbshetlands@hotmail.com www.freewebs.com/najanin

Født 24/9: 3 hanner og 2 tisper,
alle røde.

Far: Beniichi av Enerhaugen
Mor: Najanin's Kimi Musome

Jorun Kvalheim og Christen Lang
Sandviksveien 173, 5036 Bergen
Telefon: 55 95 17 01 Mobil: 909 81 295
chr-lan@online.no www.enerhaugen.net

Født 3/10: 2 røde + 1 hvit
hann, 2 røde tisper.

Far: We-Sedso Unryu
Mor: Jun av Enerhaugen

Anders Larsen
Øksenvarden 9, 4352 Kleppe
Mobil: 975 9 52 48
Mobil: +47 91 35 7636
andersl_1992@hotmail.com / paal-lar@online.no

Født 7/10: 1 hann, black&tan +
1 tisper, rød.

Far: Toyomis Kinkai
Mor: Lucky Dragons Oren

Kennel Qannik
Christin Aarkvisla
Ellevsætervn. 957, 2364 Næroset
Telefon: 41 61 87 57
Christin@woff.no www.woff.no

Født: 22/11: 2 røde og 3
black&tan hanner + 3 black&tan
og 3 røde tisper

Far: Østbylias Modige Lacota
Mor: Østbylias Supre Kickapoo

Bente K. og Kim Pedersen
Moneveien 2, 4879 Grimstad
Telefon: 37 04 15 34 Mobil: 993 85 748
habagou@tele2.no www.kennelhabagou.com

VALPER VENTES 31/12

Far: Kazakoshi no Oujin Go
Yokohama Atsumi
Mor: Habagou 's Haru Hana

RETUR: NSK v Terje Håheim
Kongleberget 3, 1727 Sarpsborg